

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimki nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati na avstro-ogrsko deželo za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vsa leta 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za ostanila plačuje se od štiritopsne petite vrste po 12 h, če se ostanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se, blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Poglavje iz slovanske vzajemnosti.

V preteklem zasedanju poslanske zbornice smo Slovenci doživeli nekaj bridkih in prav občutnih razočaranj. Kakor kamen so nam padla ta razočaranja na srce ter obujajo v nas kaj trpka čutila in temne misli glede bodočnosti.

Ako bi ne bili družega doživeli, kakor da smo se iznova prepričali, kako srdito nasprotstvo navdaja gotove nemške stranke še vedno glede naših narodnostnih želja, kako nas odločilni vladni krogi bagatelizirajo in s kako veliko naklonjenostjo presojajo slovenske tudi čistokulturne, slovesno zajamčene pravice, bi se dalo to še prenašati. Vemo namreč, da v tem oziru tudi razni drugi slovanski narodi niso nič na boljšem, in vemo, da zamore to nasprotstvo le sila dejstev in le polagoma premagati, da se uspehi dosežejo le počasi, samo korak za korakom.

Toda doživeli smo razočaranja tudi v drugih ozirih, razočaranja, ki bi jih ne bili pričakovali in ki nas pečejo v dušo še posebno zato, ker nam kažejo v čudni luči, kako se v praksi izvršuje slovanska vzajemnost, na katero smo s tolikim zaupanjem priklenili svoj narodni čolnič.

Nismo sentimentalni. Jasno uvidevamo, da se pri vsi dobri volji interesi posameznih slovanskih narodov časih vendarle križajo; ali da zamorejo zastopniki kakega slovanskega naroda pozabiti na dolžnost bratstva, na dolžnosti slovanske vzajemnosti tudi tedaj, kadar nimajo varovati nobenega lastnega interesa, tega bi ne bili verjeli. In vendar se je to zgodilo.

Pri vseučiliški razpravi, pri kateri so Čehi zvesto in odločno stali na naši strani, za kar smo jim resnično hvaležni, so nas zapustili zastopniki poljskega naroda, dasi niso imeli v to niti najmanjšega resničnega povoda. Že to je bilo veliko razočaranje; a še večje se je primerilo pri razpravi o kmetijskih zadrugah, pri zadevi, ki ni kar nič akademičnega, nego

krutorealnega pomena. Pri ti zadevi nas niso zapustili samo Poljaki, ampak tudi mladočeški zastopniki, od katerih bi bili to najmanj pričakovali.

Pri rečeni razpravi o kmetijskih zadrugah je poslanec Žičkar predlagal, naj se v deželah, koder prebivata dve narodnosti, kmetijsko združništvo razdeli tako, da bo imela vsaka narodnost svojo posebno organizacijo. Ta predlog je bil pаметen tudi ne glede na narodnostni moment, kajti, le če se združništvo loči po narodnosti, je dano jamstvo, da se v to organizacijo ne bodo zanašali narodnostni prepri, da bo delovala zgolj z ozirom na stanovsko in gospodarsko korist prizadetih slojev, in vsako zadevo presojala samo s tega stališča. Za nas Slovence je pa pri tem važno tudi to, da bi se na Štajerskem, na Koroškem in na Primorskem ta organizacija ne zlorabljala v protislovenske namene, da bi ne služila v orožje našim narodnim nasprotnikom. Zdrava organizacija se da ustvariti le, če se izločijo iz nje narodnostni prepri, če se onemogoči majoriziranje jedne narodnosti proti drugi. Kakor Slovenci privoščimo, da dobe drugi narodi svojo posebno organizacijo, tako jo zahtevamo tudi mi zase, in zahtevamo jo toliko bolj, ker vidimo v organizaciji po stanovih, ki ni zasnovana na narodni podlagi, veliko nacionalno nevarnost.

Vsako je pričakoval, da bodo mladočeški zastopniki pri Žičkarjevem predlogu stali na strani Slovencev, in da bodo glasovali za ta velevažni predlog. Pričakovalo se je to tembolj, ker je kmetijska organizacija ne Češkem že sedaj razdeljena po narodnosti in torej Žičkarjev predlog ni v nasprotju z interesi češkega naroda. Mladočeh prof. Fiedler, prva kapaciteta v agrarnih zadevah mej mladočeškimi poslanci, je v svojem govoru sam pripoznal, da kmetijska organizacija na Češkem, dasi je razdeljena po narodnosti, deluje tako uspešno in koristno ravno, ker ni mo-

tena po narodnostnih preprih. A vzlic temu, da imajo že na Češkem po narodnosti tako razdeljeno organizacijo, kakor jo je Žičkar predlagal za druge mešane kronovine, dasi je mladočeški poslanec profesor Fiedler sam Žičkarju stiliziral stavljenipredlog, so vendar mladočeški poslanci ostentativno glasovali proti temu predlogu, in ker so jo tudi Poljaki z njim potegnili, doživeli smo uprav sramoten poraz. Za Žičkarjev predlog so glasovali samo Jugoslovani in češki agrarci, vse druge stranke so glasovale proti predlogu. Ko je pozneje Spinčič predlagal v istem smislu sestavljeno resolucijo, so se pa Mladočehi ravno tako ostentativno zdržali glasovanja.

Postopanje Poljakov sicer ni oprostljivo, ali vsaj razumljivo. Poljaki delajo brezobzirno realno politiko. Za dolžnosti slovanske vzajemnosti se niso nikdar resno brigali in kakor pri vseučiliški debati, tako so tudi zdaj pustili iz vida vse obzire na Slovence. Samo da bi maloruski narod ne prišel do mrvice veljave v kmetijski organizaciji na Gališkem in da bi vladi ugodili, šli so pomagat, da se Žičkarjev predlog pokoplje.

Neoprostljivo pa je postopanje mladočeških poslancev, prav, ker je na Češkem in na Moravskem kmetijska organizacija že prav razdeljena in torej ni zadet noben češki interes, ker so Čehi goli teoriji na ljubav, samo zaradi suhega principa potisnili zunaj Kranjske Slovence pod nemški in laški nož. Zaradi pariranja s teorijo — ki je pa v tem konkretnem slučaju za Čeha brezpomembna, — da se mora vse organizirati po deželah, da morajo biti kronovine kar mogoče avtonomne, pa tudi kar mogoče centralizirane, samo zaradi tega so glasovali proti Žičkarjevemu predlogu. Ker so v principu nezadovoljni, da je uspešno delujoča organizacija na Češkem razdeljena po narodnosti, tudi niso hoteli, da bi se v nečeških deželah izvršila taka organizacija, kakor jo sami imajo.

Glasovanje čeških poslancev je obudilo elementarno nevoljo mej Jugoslovani. Nastala je mučna scena. Jugoslovanski poslanci so dali svojemu ogorčenju duška z ostrim kričanjem na Čeha in so se potem demonstrativno niso več udeležili glasovanja. Mej slovanskimi poslanci že dolgo ni bilo takega prizora, kakor ta dan, a priznati se mora, da so ga popolnoma zakrivali Mladočehi.

Kakor so Mladočehi pri Žičkarjevem predlogu pozabili na dolžnosti, ki jim jih nalaga v narodnostnem oziru slovanska vzajemnost, tako so pri ravno ti predlogi pozabili tudi na dolžnosti, ki jih imajo kot svobodomiselnih stranka.

Po predlogu odseka bi bili vžitkarji od členstva v kmetijskih zadrugah izključeni. Ta nasvet je meril na to, da duhovniki, ako kmetije sami vživajo, ne bodo mogli siliti v združeno organizacijo. Organizacija je namenjena kmetovalcem, ima zgolj kmetijske naloge in naj bo tudi dejanski v rokah kmetovalcev, ne pa v rokah drugih elementov. Na Češkem se sedaj ni bati, da bi se duhovščina mogla vsiliti v kmetijsko združništvo ter isto izkoristiti v svoje politične namene. Kako bo v bodočnosti, tega pač nihče ne ve. Pri nas je v tem oziru drugače. Pri nas je že danes gotovo, da se bo duhovščina hotela polastiti združništva in pa izkoristiti v svoje posebne namene, dasi bi to gotovo ne bilo ne v korist kmetikemu stanu in ne kmetijstvu. Napredni poslanci slovenski so zatvegadelj glasovali za odsekov predlog in pričakovali so, da bodo tudi Mladočehi glasovali ravno tako, zlasti kersobili natančno poučeni, da se pravi vse združništvo na Slovenskem izročiti duhovnikom, ako se vžitkarjem prizna členstvo.

A zgodilo se je zopet drugače! Mladočehi so z vsvo vnmom glasovali za to, da se tudi vžitkarjem prizna členstvo in prav njihovi glasovi so odločili, da je bil ta predlog sprejet.

To dvojje razočaranje je prehudo, da

LISTEK.

Suhovrharjev Martin na jag'.

Od kar mu je prijatelj iz Tolmina poslal dve grahasti kotorni, kateri je gospod Martin vpričo svojih otrok sam snedel, postal je lovec. In še celo črez vse mere strasten lovec, da si je povžitje omenjenih dveh kotoren, kakor pripoveduje tajno-ustno sporočilo, jedini lovski čin, katerega je gospod Martin doprinesel. To zadnje pa ni res, vsaj jaz osobno se spominjam, da sem jedel zajca, kojega je gospod Martin na lovu v Udenborštu pri Kranju — kupil.

In sedaj si nekoliko oglejmo tega loveca, da takoj vemo, pri čem da smo! Gospod Martin spada med najbolj shujšane lovece, prava suha južina je v znameniti in po svetu sloveči zeleni tolpi naše prekrasne bele Ljubljane. Dragi prijatelj, ali veš, kje je Martin vrh tam gori v železniških gričih, kjer češplja o Kresu cvete, kjer črešnja o Vseh svetih dozori? Martin vrh, kjer stanujejo, kakor piše »Domoljub«, zgolj vrli, katoliški možje, ki ljubijo vero nad vse, posebno, če je malo pomešana z brinjevcem, ali jago-

dovcem? Če si bil tam, opazil si brez dvojbe tudi tiste redke jelike, ki samotarijo po Martin vrških pustih pečinah. Ti nesrečni izrodki jalove narave so tanki kakor prst na človeški roki, pri tem precej visoki, v vrhovih pa ozeblji in mršavi. Prava podoba tužnosti in tistega dolzega časa, ki preveva vro katoliški Martin vrh od prve do zadnje koče!

No, dragi prijatelj, če poznaš jelko z Martin vrha, si lahko predločuješ gospoda Martina. Dolg je, suh je, kakor nit je, ki gre skozi ušesce najšibkejših šivanke; drugače je pa dober človek, kojemu prijatelji vsi želimo, da bi ga Bog oblagodil vsako leto z dvojčki, in vsako četrto leto s trojčki.

Gospoda Martina diči pa tudi nebroj najvrlejših lovskih čednosti in najčednejših lovskih vrlin. Pred vsem živi in diha za lovsko načelo, da naj je pravi lovec v svoji pravi lovski opravi precej umazan, precej zasvalkan in obrabljen, in na vseh mestih zdatno zakrpan. Tako, da že prvi in jedini pogled na tacega loveca strmečemu svetu oznanuje, koliko je mož nevarnosti in štrapaca na svetu prestal in prenesel.

Kadar obleče gospod Martin svoje »nedelsko lovsko oblačilce«, to se pravi,

kadar zavije svoji bednici v zelenkaste, najdebelejše pletene nogovice, kadar potisne svoji stegnici v široke, do kolenic segajoče, irhaste hlače z velikansko-orjaškim »loputnikom«, (v teh hlačah tiči najmanj za dva centa zajfe, površno cenjeno!) in kadar se ogrne s svojim lovskim »pruškomo«, tedaj je videti, kakor da se je deset let v gnojnici kupal. Recite, kar hočete, pravi lovec mora biti tak!

Izmej lovskih vrlin omenjam pred vsem gospoda Martina veliko lovsko predrznost. Pomislite, ko smo zadnjič po Raskovcu vrhniške srne — ubita sta bila tudi dva lisjaka — morili, imel je ta član zelene ljubljanske črede toliko predrznosti, da se je očitno norčeval iz navzočega državnega poslanca, ki je v čedni, pa ne prenovi, ali vzlic temu prav prikladni lovski obleki ponižno tičal v svojem kotičku in molčal. In sedaj pomislite vendar, koliko je pa dandanes ljudi v širni Avstriji, ki bi imeli pogum, norčevati se še celo iz državnih poslancev? Pičlo malo jih je, a gospod Martin je imel ta pogum! Ta predrznost razburila je še celo ponižno debelega vrhniškega gospoda zdravnika, da je spregovoril par besedic, kar sicer ni njegova navada!

Z lovsko predrznostjo pa se v go-

spodu Martinu družijo kot biser svitla lovstva čednost, njegova ogromna lovstva previdnost. Zadnjič ga srečam, ko je šel na Golovec srnjake streljat. Nosil je s sabo »nahrbtnik«, ali, kakor pravimo mi drugi, nosil je s sabo trebušno in obširno lovsko bisago: v nji poldrugi liter vina, steklenico konjaka, štiri pušice dobrih konservov, dva para kramžev in precej izdatno hišno apoteko z različnimi zdravili in s culico obvezilnih rutic. Recite, kar hočete, da se je to zadnje s sabo nosilo, je bilo posebno previdno!

Vendar moramo, dasi z obžalovanjem, priznati, da ima gospod Martin tudi malo napaka, ali koliko lovcev pa je brez napake? Tudi gospod Martin ni! Kaže pa se njegova napaka v nekaki lovsko-lažnjivi nereelnosti, v nekaki lovsko-lažnjivi hinavščini, in to ravno glede lovске oprave. Spominjamo se, kako smo v »Lepi dolini« tolkli s petami ob tla, kako smo menciali z rokami in gorko svojo sapo sopihali v nje: z jedno besedo, v »Lepi dolini« nas je zeblo, da smo kar z zobmi škripali, in da smo ledene solze otirali si iz oči. Gospod Martin pa jo je veselo pripihal na zbirališče, in prav nikakega mraza ni občutil in od same gorkote je plesal, kakor baletka na odru. Pri tem

bi se dalo molče pozabiti; saj se je s tem zarezalo slovenskemu narodu v živo meso. Za tiste seveda, ki pazno zasledujejo gibanje slovanskih strank, ni bilo preveč presenetljivo. Ker dlje časa se namreč kažejo pojavi, ki mečejo čudno senco, zlasti na svobodomiselnost Mladočehov. Zdaj in zdaj se pojavljajo znaki, kakor bi se ta stranka starala. Odkar je Kaizl legel pod zemljo, vidimo, kako se Mladočehi, skoro bi rekli, nekako tresejo pred vsakim korakom, ki bi mogel oživiti spomin na njih oficijelno imenovanje ter obuditi najmanjši sum, da so nasprotniki klerikalizma. Na drugi strani pa kaže usoda Žičkarjevega predloga, kakor da tudi v narodnostnih zadevah niso več prav trdni in zanesljivi niti tedaj, ko njihov lastni interes ni niti najmanj prizadet.

Bridkejšega razočaranja, kakor pri kmetijskih zadrugah od strani Čehov, še nismo doživeli. Kdo bi si bil tudi mogel misliti, da bi ta svobodomiselna stranka slovensko združništvo na Kranjskem brez usmiljenja izročila duhovništvu, in da bo ta narodna stranka slovensko združništvo zunaj Kranjske istotako brezusmiljeno izročila Nemcem in Italijanom. In vendar se je tako zgodilo! Kako je to prežalostno poglavje iz slovenske vzajemnosti uplivalo na slovensko javnost, si je lahko predstavljati. Prouzročilo je občno deprimiranje in veliko trpkost, tako, da lahko rečemo: Če mislijo Mladočehi večkrat delati take eksperimente, če mislijo večkrat na tak način izvajati slovensko vzajemnost v praksi, in na tak način kazati svojo svobodomiselnost, potem končno ne bo čuda, ako se bo slovenska javnost začela vprašati, kako je prav za prav ceniti bratstvo, ki je samo platonično in ako bo začela premišljevati, če se slovenska politika ne da postaviti na realnejša tla.

Govor posl. Plantana v poslanski zbornici dne 18. dec.

Visoka zbornica! Oglasil sem se sicer kot contra-govornik, izjavljam pa v naprej, da bom po stari navadi te zbornice govoril za to zadevo in svoj čas tudi zanjo glasoval. (Poročevalec dr. Schücker: Bravo!)

Obžalovati je, gospoda moja, da prihajajo stvari tako velicega pomena in odločilne važnosti za naše mlade juriste, kakor današnja predloga, na razpravo v zadnji uri našega parlamentarnega delovanja, ob koncu zasedanja. Splošna vznemirjenost in hrepenenje po domačem ognjišču sta razumljiva in v tacihi okolnostih je za dotičnega govornika jako dvomljive vrednosti, ako naj vzpričo občne razburjenosti in nervoznosti visoke zbornice izgublja kaj več besedi o stvari. Z ozirom na to razburjenost in nervoznost govoril bom kar mogoče kratko.

Predno začnem meritorno govoriti o zadevi, ki je v razpravi, dovoljujem si v imenu svobodomiselnih Slovencev izreči nekaj besedi o položaju, v katerem

se nahaja ta zbornica in iz katerega se ne more izkupati.

Videli smo, kako je ta zbornica začetkom 17. zasedanja le po krčevitih streljajih in dolgih prizadevanjih prišla do pozitivnega dela, in potem smo videli, da je v zadnjem trenutku državna ladja veslala s polnimi jadrami, da je o velikanski množini zakonskih načrtov s čudovito naglico obravnavala in jih dobila.

Takrat, mislim, je bil g. ministrski predsednik najsrečnejši mož v Avstriji, ko je videl, da se parlament, ki tri leta ni delal, zopet giblje in hitro deluje. Najbrž je bil mnenja, da je parlament od težke svoje bolezni ozdravel, da bo odslej vedno v hitrem tempu reševal vladne predloge ter svoje naloge hitro in voljno izvrševal in ne postal recidiven.

Ta nazor g. ministrskega predsednika, čigar modrost v vladanju rad popolnoma priznavam, pa se je kmalu izkazal kot napačen.

Ko se je zbornica na jesen zopet sešla, se je g. ministrskemu predsedniku zdelo potrebno, apelirati na isto, na veselje do dela pri poslancih, ker se mu je začelo sanjati, da utegne zbornica postati recidivna, kar se je smatralo kot nemogoče.

Zbornica je sicer v plenu in v odsekih začela delati, toda delala je po vladnem mnenju veliko prepočasno, naprej kar ni mogla priti in kmalu so se čuli časniški glasovi, da se je vlada sprijaznila z mislijo, nas poslati domov ter razpustiti parlament.

In kmalu potem, namreč v znameniti, a za parlament ne častni seji 9. decembra, je g. ministrski predsednik zagrozil parlamentu ne samo z razpustom, nego kar odkrito z državnim prevratom.

Gospoda moja! Lahko si je misliti, kako poparjenost je ta grožnja g. ministrskega predsednika prouzročila v ti zbornici; neumevno pa je, da ta zbornica še toliko moči ni imela, da bi bila na te presenetljive besede g. ministrskega predsednika odgovorila soglasno in tako, kakor se spodobi.

Zbornica je udarec z bičem, ki jej ga je dal g. pl. Körber v obraz, ponižno pretrpela in sprejem v prihodnjih sejah z dovolitvijo proračunskega provizorja hvaležno potrdila.

Lev je bil zopet ukročen, parlament je pariral brez mrmranja.

S tem je ta parlament sijajno dokazal, da ni rekonvalescent, kakor so menile nekatere ekscelece, ampak da umira, da leži v agoniji, ter ni več zmožen občutiti in reagirati na velikansko brco, ki jo je dobil od vlade.

Moglo bi se vprašati, zakaj se danes spuščamo v rekriminacije glede omenjenega govora g. ministrskega predsednika ter se bavimo s to temno, žalostno in sramotno točko v zgodovini našega laži-parlamenta?

Na to si dovoljujem opomniti, da smatram kot svojo dolžnost in pravico, kot svobodomiseln poslanec brez ovinkov

je tri ljubljanske lovce, med njimi tudi gospoda Martina. Vsi drugi so prišli lepo opravljeni, poplegnani in okraščeni, da se je na njih vse svetilo! Naš Martin pa je prišel v svojih četrterih srajcah, v svoji zamazani irhovini, in s svojo čez in čez zakrpano bisago, v kateri je nosil dva litra vina, par škatlic konzervov, par kramžev itd.

Ko je ta lovska družbica dospela na zbirališče pod pogorjem, pričakovali so jo tam štirje domači logarji. In takoj so pričeli gospoda Martina od strani gledati. In med sabo so šepetali: kje pa se je ta vzela? kod se je valjala? iz katere lim fabrike pa je ta všla? In nadlogar stari Lukec iz Šentvidske gore se je skoraj glasno zadržal: Vraga, kaj pa je gospodu na misel prišlo, da so danes svojega ljubljanskega »boršt-narja« s sabo pripeljali! Da bo nam še kaj »šenkenge« snedel! Hudič ga naj vzame!

Pričela se je hoja navzgor na stajališča; navpič po strmem rebru. Drugim, ki so imeli oprano obleko, vzeli so lovski hlapci lovsko bisago, puške, umetne stoličke in sploh vse, kar provzročuje težo pri hoji. Za gospoda »boršt-narja« iz Ljubljane pa se ni zmenil nikdo, sam je moral nositi svojo bisago, v nji dva litra vina itd., sam je moral nositi svojo

izraziti svoje in svojih somišljenikov mnenje, da so dnevi tega parlamenta šteti in da ga ni možno niti s poskusi spraviti k življenju niti s čudeži ga obvarovati bližnjega konca.

Počasi je hiral, na dedni bolezni, namreč na centralizmu, in je v sedanji svoji obliki zanesljivo izgubljen. Z največjo ravnodušnostjo mu kličem danes »Requiescat in pace«... (Biankini: Amen! Živahna veselost) in ne bom nobene solze za njim jokaj, kajti mi Slovenci nismo od tega parlamenta ničesar imeli, tudi od njega ničesar ne upamo več. Naši zastopniki niso bili v tej zbornici za nič drugega, kakor da so smeli za vlade raznih sistemov hoditi po koštanju v žrjavico in smeli vladi tlako delati. Kaj družega niso bili.

Ako je imel gospod ministrski predsednik morda namen, s svojim slovečim govorom obuditi, podžgati in posvečiti veselje zbornice do dela, o čemer pa dvomim, potem je ž njim dosegel ravno nasprotje tega, kar je hotel doseči.

Njegove besede, izrečene o neprinemernem času, niso pomirljivo in oživljajoče vplivale, ampak so pri vseh strankah prouzročile največjo zmešnjavo, vznemirjenost in potrtost.

Ali se je morda čuditi, če bolnik, ki izve iz ust svojega zdravnika, da zanj jako slabo kaže — in to je zbornica izvedela 9. decembra iz ust g. ministrskega predsednika — nima ne moči ne veselja, lotiti se velikih del?

Tak človek se uda molče v usodo in pričakuje svoj bližnji konec s fatalistično udanostjo. To je stanje, v katerem se tudi mi tukaj danes nahajamo.

S stališča tega prepričanja sem smatral kot dolžnost svobodomiselnega ljudskega zastopnika porabiti po svojih močeh kratki čas, kar ga nam je vladna milost odmerila, v to, da se zavzamem za današnjo zakonsko predlogo ter da sodelujem pri odpravi stare krivice, ki je vse predolgo trajala. (Konec prih.)

V Ljubljani, 21. decembra. Ruski listi o Koerberjevem ultimatu.

»Novosti« pišejo: V bistvu je Körberjev govor povedal resnico. Brez sprave med Čehi in Nemci ostanejo vsi nadaljnji poskusi, napraviti avstrijski državni zbor delaven, zaman in brez uspeha. Vsaka teh strank more z obstrukcijo ovirati delavnost parlamenta, a nobena ne more le z lastno močjo kaj doseči. Sprava med njimi bi bila rešitev Avstrije iz kritičnega položaja, ki je tej državi škodoval tudi v mednarodnem oziru. Sprava med Čehi in Nemci pa smatrajo — ne vemo, zakaj — za nemogočo. Res, da so se vsi poskusi, da se sprava doseže, od leta 1890. nadalje izkazali kot brezuspešni. Iz tega pa še ne sledi, da ni mogoče najti takega programa, kateremu bi mogle pritrditi obe stranki. Nam se dozdeva, da se dá doseči sprava, ako bi priznali obe stranki pravice narodnih manjšin v onih krajih, koder je kaka

narodnost številnejša od druge, Vsekakor treba računati s tem, da bo Körberjev govor začetek novega poskusa, doseči češko-nemško spravo. — »Nov. Vremja« piše: Temeljita revizija ustave ne more biti na korist Nemcem, četudi so vodilni avstrijski krogi Slovanom neprijazni. Nasprotno, Nemci bodo potem na slabšem. 31 let, ki so minila od uvedanja sedanje ustave, niso ostala brez sledu v avstrijski zgodovini. To leta so ustvarila nove razmere, ki bi ne dovolile, da se vrnejo nekdanji časi. Te Nemci vedo, zato se ni čuditi, da so postali pohlevni, ker se boje, da bi Körber svojo grožnjo uresničil. Če bo njegov ultimatus vplival baš tako dobrodejno na nemško prijenljivost pri spravi konferencah po novem letu, kakor je deloval zadnje dni na delovanje parlamenta, potem bo možno avstrijskemu ministrskemu predsedniku častitati k prvemu bistvenemu in velikemu vspehu.

Avstrijski škofje za solnograško »katoliško« vseučilišče.

Vsi avstrijski nadškofje, knezoškofje in škofje so izdali pastirsko pismo, v katerem pozivljajo avstrijske katolike, naj prispevajo z milimi darovi za univerzo. Deset let naj bi 20 milijonov katolikov plačevalo na leto vsaj po 5 krajcarjev, in univerza bo zagotovljena, kajti fond je že velik in razna društva, razni klerikalni plemenitaši so se zavezali, da dajo velike vsote. Namen te jezuitske valilnice posvetnih prvoboriteljev avstrijskih klerikalcev je v pastirskem pismu škofov izražen z besedami: »Vseučilišče je šola, katero mora posecati večina mladeničev, ki so dovršili gimnazijo ter hočejo postati profesorji, zdravniki, odvetniki ali uradniki.« Katoliška univerza torej ne bo ognjišče vede in učenosti, ne universitas litterarum, nego tovarna za izdelovanje klerikalnih profesorjev itd. In kakšna naj bo učna metoda na tej univerzi, je jasno razvidno iz besed: »Ker izhaja ustanovitev univerze iz papeža in škofov, jim gre tudi vodstvo univerze. Ti bodo določali profesorje, nadzorovali čistost (?) poučevanja, ki ne sme nasprotovati katoliškim resnicam. Zato se bodo mladeniči navduševali za katoliško univerzo in za vdanost sveti cerkvi. Mladeniči bodo morali vestno izpolnovati svoje verske dolžnosti, hoditi v cerkev, k spovedi, obhajilu, za procesijami itd. ter se neprestano učiti, da ne izgube dragocenege časa.« Tako bodo torej škofje določali, kaj in kako se bo učilo, izključili bodo vse, kar je proti katoliškim »resnicam«, obrezali znanost in vedo po svoji volji ter vzgajali hinavske tercijske. Avstrijski škofje hočejo doseči s to univerzo popolno poklerikaljenje javnega življenja. Ker manjka klerikalcem laikov profesorjev, zdravnikov, odvetnikov in uradnikov, ki bi bili v svojih slojih razširjevalci in propagatorji klerikalizma, se naj ustanovi ta univerza, ki bo v posmeh vsega izobraženega sveta. Sicer pa ni še tako gotovo, da se vseučilišče res ustanovi, kajti pri-

Dalje v prilogi.

svojega »pruška« niti oblekel ni bil, in na špagi ga je nosil okrog rame, kakor nosi husar svoj kalpak. Na zbirališče prišel je torej — skoraj v sami srajci, in nas vse je zaničljivo pogledal, rekoč: Vas zebe, žabe kosmate? Prav je!

Zdel se je nam kot Špartanec, skovan iz jekla in železa. No, pa takrat še nismo vedeli, da je gospod Martin pod zunanjo srajco imel še tri druge srajce, in da je bil pod srajcami še posebej obvit in obvezan s flanelo, kakor noga bolnikova, iz koje zdravniki že tri mesece preganjajo in odganjajo kruto bolečo putiko! Ali dandanes pa za vse to vemo in nikdar nam gospod Martin ne bo več igral vročokrvne balerine na zbirališču v »Lepi dolini«!

Pri vsem tem pa mi skoraj ne boste verjeli, da se je gospodu Martinu ravno iz obrabljenega, zašpehanega in zakrpanega lovskega oblačila rodila velika nesreča. In to je, kar sem vam hotel povedati. Torej poslušajte, prijatelji!

Pripetilo pa se je takole.

Gospod Martin ima prijatelja, ki je v srečni posesti večjega lova v Cerkljanjskem pogorju na Gorenjskem. Nekega dne je hotel napraviti lov, ker so mu bili lovski čuvaji pisali, da se je v revirju čez deset let zopet videla jedna srna. Povabil

puško (kaliber 12) in na košenem telesu mu je curljala kapljica pri kapljici. Ni čuda, da je zadaj ostajal, in nekaj godrnjal o nepriljudnih kmetih cerkljanjskih. Na vse zadnje pa je moral krevasiti do najoddaljenejšega, in najslabšega stojišča. Lukec iz Šentvidske gore mu je kazal pot do tja, in ko sta dospela na mesto, spregovoril je osorno: »Tukaj ostanite! Če kaj pride, prav, če pa nič, tudi prav!«

Ali Lukec obrača, Bog pa obrne! Tistega nesrečnega, samotarskega srnjaka, ki se je čez deset let zopet pokazal v Višenskih loviščih, pripodili so psi gospodu Martinu naravnost v cevko, kaliber 12. Ta srnjak je bil prav pravilno ustreljen: najprej skozi trebuh. Potem, ko se je valjal po zemlji, je gospod Martin pristopil, puško živali skoro na vrat pritisnil, ter sprožil (šibre št. 12). Ko pa je, rumen od zavisti, Lukec iz Šentvidske gore prihitel, dejal je gospod Martin ošabno: »Enkrat sem bruhnol — tam pa leži!« In pristavil je še: »Vzemite srnjaka! nesite ga doli!«

Tu pa se ne da popisati izraz najglobokejšega, lovsko pristnega zaničevanja, ki je šinil iz oči Lukcu iz Šentvidske gore. Premeril je gospoda Martina od debelo pletenih nogavic pa noter do zasvalkanega klobučka, ter odgovoril prevzetno: »Hudič! sam ga nosi!«

Nato jo je odkuril, in »boršt-narja« Martinu iz Ljubljane ni družega ostalo, nego da se je ječaje oprtal z bisago, puško, in po vrhu še s težkim srnjakom. In potem je jokal in stokal po pogorski slabi stezi nizdol, prst se mu je melinila pod vsakim korakom, in bolela ga je prav vsaka kost v lovskem telesu. Ko se je pa končno razvoljčala pomota, bilo je že prepozno. Do zbirališča moral je gospod Martin sam nositi svojega srnjaka; ali pod čveterimi svojimi srajcami je bil premočen, kakor da se je tri dni valjal po Slonovi parni kopeli! Tako se je nad gospodom Martinom kruto maščevala njegova obrabljen, zasvalkana in zaflkana lovska obleka! Pripoveduje se — kar je docela verjetno, da je mož sklenil, kupiti si novo obleko, vsaj za love po Gorenjskem. Kakor rečeno, docela verjetno! Kot dobri prijatelji pa mu svetujemo, da naj se zaupno obrne do tvrde A. in E. Skaberné v Ljubljani, kjer mu bode naš gospod Urban, ki je sam razumen in v železniških hribih visoko čislani lovec, brez dvojbe dobro in ceno postregel z lovsko-prikladnim, lovsko-pri-mernim in lovsko-trpežnim suknom! Tako je!

Sicer pa: lovski vam blagor!

Razžaljeni parlamentarec.

vatnega vseučilišča vlada in parlament ne bosta privolila nikdar.

Vojna v Južni Afriki.

Ako bi bilo verjeti angleškimi poročilom, potem je konec burskega odpora. Buri so res odnehali v svoji agilnosti in agresivnosti, a tudi vojna sreča jim ni več tako mila. Vsekakor je za Bure velika nesreča, da so izgubili v zadnjem času kar zapored tri odlične voditelje: Scheepersa so Angleži bolnega ujeli v Kaplandiji, sedaj pa so ujeli Angleži istotako v Kaplandiji ranjena vodji: Krutzingerja in Maritzo. Druge vesti o angleških uspehih so nedvomno pretirane, saj se odprli v kratkem angleški parlament, zato želi vlada kolikor možno ugodna poročila z bojišča, da se ubrani kritike opozicionalcev in častilakomnih parlamentarcev. Zadnje Kitchenerjevo poročilo je bilo poslano iz Belfasta. Iz tega sledi, da Kitchener ni v Pretoriji, katere ni zapustil več mesecev, in da ni bolan, kakor se je zatrjevalo. Dalje se poroča, da so se začele na vshodu Transvaala večje operacije proti Bothi in Viljoenu, katere vodi Kitchener sam. Iz Laurencu Marquesa vozi železnica zopet v luko Delagoa. V Johannesburgu so se zadnji mesec razmere izboljšale. Prodajalnice so zopet odprte. Na ulicah je bajé zopet navadno življenje. Iz Haaga poročajo, da se med burskimi voditelji in v evropskih mestih živčimi Buri ne vrše nikakoli pogajanja radi miru in da odklanja Krüger vsak mir, ako se burskim republikam ne zjamči popolna neodvisnost. Tudi zlata bogatih krajev neče odstopiti Angležem. Krüger ne pripisuje zadnjim uspehom nobenega pomena ter trdi, da je vojni položaj za Bure trajno ugoden.

Dopisi.

Iz Metlike, 19. decembra. Revizijo klerikalnih zadrug, bolje konsumnih društev, to bi vsak pošteno misleč človek z veseljem pozdravil, ali samo tedaj, ako bi se revizija vseh klerikalnih zadrug vršila v tem smislu, kakor je »Slovenski Narod« z dne 12. m. m. navedel, kajti če poljedelsko ministrstvo kmetijstvu, oziroma kmetu dobro želi, bi precej pri ti reviziji previdilo, da so sedanje kmetijske zadruge, oziroma konsumna društva, le švindeli, ustanovljena za politične namene in za korist farovških bisag, kmetu pa v propad. S temi konsumnimi društvi zbudila se je med kmeti zapravljivost v veliki meri. Kmet je poprej pristradal na obleki in na živilih itd., če ni bilo denarja; sedaj mu pa pravijo konsumarji, da ni vredno zapisati v knjižico tako male zneske, in hočeš nočeš, kupiti mora. Na drugi strani pa k tej zapravljivosti pripomore verski fanatizem. Konsumarji imajo nastavljenih veliko agentov, kateri na svoje družbene knjižice za neude blago kupujejo, rekoč, da to blago je žegnano in bolj po ceni, kakor v drugih prodajalnicah, akoravno je dražje in slabše. Za to laž in obreko vanje dobijo ti agenti in agentinje koncem leta za storjeni promet 3–5% provizije. Ko bi torej poljedelsko ministrstvo revizijo kmetijskih zadrug, recte konsumnih društev, pravilno in temeljito kmetu v korist hotelo izvršiti, bi se prepričalo, da je pritisk od teh društev na kmeta radi kupovanja hujši, nego od vsakega židovskega trgovca tam iz »Judenstadta« na Dunaju. Prepričalo bi se tudi, da več kakor polovica členov teh konsumnih društev nima nič premoženja kakor delež 6 kron; največ med temi člani je takozvanih tercijsk. Dobro tudi vemo, da ko bi vsakemu, kdor pristopi k konsumnemu društvu, dali v roke pravila ali povedali, pod katerimi pogoji da pristopi k konsumnemu društvu, gotovo ne bi pristopil nihče temu društvu, kdor ima kaj premoženja. Ali ti ljudje skrivajo svoja pravila, in ako se kateri ud ali odborik predrzne kaj opomniti, kar bi zbuvalo opozornost za odgovornost členov ali odborikov, se ga brez pardona precej izključi iz konsumnega društva. Ti osrečevalci kmeta dobro vedo, da ko bi vsak člen pravila v rokah imel, da bi ne bil tako kratkoviden, da bi dal s svojim premoženjem gospodariti kaplanu Novaku, Matjašiču, Davorinu Vukšiniču, še manj pa Jožetu Vukšiniču ali njegovi otročariji, ki predstavlja vodstvo konsumnega društva v Metliki. Da bi pa ti osre-

čevalci kmeta skrbeli za to, da bi kmet svoje pridelke kmalo in po vrednosti v denar spraviti mogel, za to jim je toliko, kakor za lanski sneg.

Prvi namen teh konsumarjev je: uničiti trgovski i obrtni stan, potem bi Davorin Vukšinič svojo puhlo in Jože Vukšinič svojo plešivo glavo še bolj po konci nosila kakor sedaj. Porablja se v propad trgovstva in obrtnije in tudi na škodo državi to sredstvo, da se zlorablja zadržuje knjižice, ker na te knjižice kupuje neudi, to je hlapci, dekle, učenci, sorodniki itd. ter jih nagovarjajo kupiti rekoč: da je blago ceneje in bolje nego pri drugih trgovcih, da le doseže tak član večji promet, da koncem leta večjo provizijo dobi.

Ni treba toraj veliko modrovanja pri reviziji teh konsumskih društev, ker kmalu se mora vsak prepričati, zakaj in s kakim namenom so ta društva ustanovljena in zakaj jih ljubljanski škof podpira, ta škof, ki je rekel trgovcem in obrtnikom metliškim, ki so med seboj stali itak v veliki konkurenci, da Konsumsko društvo v Metliki ljudstvo zahteva.

Katero ljudstvo je to? Mogoče kaplan Nadrah, ki je delal za to društvo radi maščevanja, ker se Metličani njemu niso hoteli klanjati? Ali je to ljudstvo lakotni Jože Vukšinič, ki želi postati na hitro milijonar, kakor bivši načelnik Konsumnega društva Kambič?

Apelujemo trgovci in obrtniki na naše državne in deželne poslance da predložijo spomenico na visoko poljedelsko in trgovsko ministrstvo v blagor kmetijskega Trgovskega in Obrtnega stanu z zahtevo:

1. Da se nemudoma vrši revizija v pravem pomenu besede vseh konsumskih društev (Kmetijske zadruge) na Kranjskem.

2. Da merodajna oblastva orožnikom strogo zapovedo, da zasledujejo zlorabo družbenih knjižic teh društev, bodisi od strani vodstva društev ali od strani družbenikov.

Kajti kmalu bode prepozno in ne bodejo trgovci in obrtniki plačali davka za konsumna društva.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 21. decembra.

— **Za vseučilišče v Ljubljani** sta poslala potom mestnega magistrata peticiji na ministrstvo tudi občina Mihaelovci in Bralno društvo v Sevnici. — Akad. društvu »Triglavu« v Gradcu sta med drugimi poslali peticiji za slovensko univerzo: Ženska podružnica sv. Cirila in Metoda v Št. Lovrencu nad Mariborom in občina Recenjak na Pohorju.

— **V album „Edinosti“.** Iz Trsta nam piše naš dopisnik: Gospodje okoli »Edinosti« so silno radovedni, kdo si dovoljuje, imeti o njihovi politiki lastno sodbo in kdo je oni predrznež, ki se upa svojo sodbo celo v »Slov. Narodu« javno izreči. Po mojem uverjenju je povsem nepotrebno, da se gospodje tako zanimajo za dopisnikovo osebo, posebno, ker je videti, da moji nasveti ne padajo na nerodovitna tla. Ko sem pred nekaterimi leti očital našim voditeljem, da ne prirejujejo shodov v okolici, je »Edinost« z veliko ljutostjo mahala okrog sebe in se zelo jezila, češ, da shodi niso mogoči. No, kmalu potem so pa ravno tisti gospodje začeli prav pridno prirejevati shode, kakor sem jim to jaz nasvetoval in ti shodi so imeli dobre uspehe. Zadnjič sem gospodom zopet očital, da niso še nobene manifestacije za slovensko šolo priredili. To pot niso nič ugovarjali, ampak šli so in vpriporili manifestacijski shod, ki je bil brav impozanten. Torej dopisi »Slov. Nar.« iz Trsta le koristijo. Danes naj gospodi zopet postrežem s prijateljskim nasvetom. »Edinost« priobčuje že več dni članke o razdoru na Slovenskem. V teh člankih očita napredni narodni stranki, da se je izneverila slovanskemu kulturnemu programu. Tu moramo slabemu spominu »Edinosti« nekoliko priskočiti na pomoč. Slovanski kulturni program, kakor ga umeva g. Podgornik, je doslej na Slovenskem zastopal jedino — g. Podgornik sam, drug nihče. Sem in tje je sicer »Slov. Narod« res liberalno odpiral svoja predala tudi

spisom, v katerih se je ta program zastopal, toda identificiral se ni nikdar z njim in tudi narodna napredna stranka ni nikdar pokazala, da se z njim identificira. Gospod Podgornik je kot človek vse časti vreden, ali kot politik je s svojimi teorijami doživel največji fiasko. Živel je dolgo časa tu v Trstu in izdajal »Slovanski Svet«, trudil se je na vse načine, da bi se slovenska politika na Primorskem uravnala po njegovih teorijah, a bilo je brez uspeha. Za časa njegovega bivanja se je začela akcija za prestop v pravoslavje. A uspeh te akcije? Prestopil je kak Jajčič, sicer pa se je ta akcija končala z velikansko blamažo. »Edinost« se sicer kar valja v superlativih, kadar govori o g. Podgorniku, toda po Podgornikovih teorijah se ni nikdar ravnala in se jih tudi danes ne drži. Vprašamo »Edinost«: Ali je pošteno, očitati kaki stranki izneverjenje od gotovih idej, katerih dotična stranka nikdar akceptirala ni? Ali je to pošteno, da »Edinost« te ideje povzdiguje kot jedino izveličevalne, sama pa o njih neče ničesar vedeti in jih vsak dan zatajuje? — Te dni je »Edinost« tudi iztaknila, da je odstop dr. Veneziana prav za prav zasluga slovenskih članov mestnega sveta, češ, če bi bili Slovenci tedaj prouzročili razpust mestnega sveta, ko je bil dr. Rybač ven vržen, bi se bil Venezian zopet utihotapil v mestni zastop. Ljudje krščanski — takih bajk pa vendar ne gre pripovedovati! Vsak otročaj ve, da zaradi osebnega razžaljenja slovenskega člana mestnega sveta se nobena vlada ne bo odločila za razpust. Slovenski člani tudi pri najboljši volji ne morejo prouzročiti razpusta, pa če se vsi trikrat na dan na glavo postavijo. Še tedaj, ko je mestni svet bil pravici in zakonu v obraz, ko je brutalno žalil Nabergerja in njegov mandat protizakonito razveljavil, ni vlada mislila na razpust. Pa bi sedaj in zato, ker so nekateri Lahoni napadli dr. Rybača? Gospodje, to so bajke, ki jih še repentske tercijalke ne verjamejo. Če bi res imeli naši voditelji tak upliv, zakaj ga pa ne porabijo pri drugih zadevah?! Uplivne in pogumne se je lahko delati, ali v resnici priti do upliva je druga stvar. In tudi s pogumom ni v Trstu vse tako, kakor se morda misli. »Edinost« piše tako, kakor bi imeli tudi Slovenci kaj zasluge na tem, da sta bila obglavljena d'Angeli in Mauroner. Počasi! Zaslugo na tem ima jedino »Avanti«, oziroma Rikardo Camber. Slovenci so pač imeli gradivo zoper Mauronerja prej v rokah kakor »Avanti«, Slovenci bi bili lahko dosegli velik moralen uspeh, ko bi bili razkrinkali Mauronerja, ali — prepustili so tudi to »Avantiju«, da si je on pridobil zaslugo, ne »Edinost«. To pač značilno ilustruje naše razmere ter kaže, kake vrste pogum imamo. Nad »Novice« se že še upajo gospodje od »Edinosti«, drugače pa jim srce zelo hitro uide v nižave njihove obleke. Svetovali bi jim torej nujno, naj bi pokazali kaj pravega poguma tudi proti Lahom, potem se bodo lahko sklicevali na resnične uspehe in ne bo treba pisati bajk, kakor je bila ona o odstopu lisjaka Veneziana.

— **Goška afera — in posl. Povše.** O kanibalski pogrebni slavnosti, katero so goški klerikalci svojemu županu priredili, pisal je že naš list in spregovoril je tudi dr. Tavčar v znamenitem svojem govoru v drž. zboru. Kakor čujemo od verodostojne strani, je v tej zadevi preiskava dognana in pride v kratkem do kazenske razprave, ki nam bode iznova razkrila klerikalno izprijenost na Gočah. Prva afera je bila klerikalcem tako sapo zaprla, da so prvih 8 dni kar molčali in šele po 8 dneh začeli so lagati, tajiti in priče tako pripraviti, da se je celo jeden razočaranih obsojencev, kateremu je kurat Ferjančič pred obravnavo obečal povračilo vse škode, nad izidom kazenske razprave zgražal rekoč: »40 klobas se je cvrlo, 40 nas je bilo, ki smo jih jeli in 40 nas je bilo, ki smo kamenje metali, kaznovanih nas je pa tako malo, in to najkrotkejših.« Obžalovati je le, da se je posrečilo jedno samo krivo pričo v osebi tercijalke Rozalije Dolenc zaslišati, katero se trudijo sedaj klerikalci kar siloma proglasiti kot slaboumno, da bi jo rešili radi krivega pričevanja prisojenega jidvamečnega zapora, dočim je bila ta njihova priča pri razpravi še jako pa

metna, poštena in zanesljiva!! Sedaj so pa nastopili drugo pot. Zdi se, kakor da jih pred dunajskim forum le še nekoliko rudečica obliva, kajti jedva je končal dr. Tavčar svoj govor, že se je dvignil Povše — in to nas je osupnilo, kajti o njem bi vendar sodili, da ne bode svoje poštene osebe posojeval šusteršičevi kliki za tajenje in prikrivanje za klerikalno stranko sramotnih ostudnosti! — dvignil se je torej, pravimo, posl. Povše ter silno nerodno tajil in zasukaval svo zadevo, in ko ga je dr. Tavčar z medklicem opozoril, da mu je vse to posl. Božič sporočil, odrezal se je resnicoljubni Povše prav možato, da ima on kar tri pisma v tej zadevi v žepu, kateri argument je moral seveda dr. Tavčarja kar v tla poraziti. Povše je pral kurata Ferjančiča, da je že prejšnji večer svaril svoje ljudi, naj ne delajo izgrediv; dobro; kako more tedaj posl. Povše tajiti, da izgrediv ni bilo, ako je sam kurat čutil na predvečer potrebo, svojo živino pred izgredivi svariti. In to svarjenje! Mi vsi vemo, da si ne drzne noben goški klerikalci niti dihati, ako mu to stric Habe in kurat Ferjančič resno ne namigneta. Toda kurat sam se ni mogel obraniti srčni potrebi mrtvem županu, ki je razun par let bil celo svoje življenje tih in miren, toda zanesljiv klerikalni volilec, pokazati svojo mržnjo s tem, da je zabil peti v cerkvi žalostinko, dasi je to povsod in tudi na Gočah v navadi, in dasi se ob pogrebu tudi najneznatnejšega duhovnika ne pojo le žalostinke, nego se pri takih prilikah razvija vsa mogoča teatralnost. Ja, Bauer, das ist was anderes... ljudstvu treba ad oculos dokazati, da gre pod zemljo nekdo, ki je več kakor angeli in Mati Božja! Vsa tri Povšetova pisma ne morejo utajiti, kar smo mi pisali in kar je dr. Tavčar v drž. zboru govoril, osobito ne streljanja in zasramovanja mrliča z demonstrativnim grohotanjem, upitjem, vriskanjem, s primerjanjem njegove duše duši in dušnemu izveličanju krave nekega goškega klerikalca, s pljuvanjem na krsto, z razobešenjem umazane in raztrgane rjuhe na drogu, na čijega koncu se je nahajal mesto »šildka« raztrgan čizem, kar naj bi predstavljalo ali nadomeščalo črno žalobno zastavo — saj je ta »zastava« visela v ulici, koder se je spreved pomikal; — ne morejo utajiti ogorčenja, ki je zavladovalo mej pogrebi in po njih po celi dolini še isti večer. Sicer pa ne umemo, kako se more posl. Povše sklicevati na izid sodne preiskave, ki bi bila gotovo izostala, da se ničesar zgodilo ni. S tem ste se tudi pri prvi aferi tolažili, toda doživeli ste katastrofo, in posl. Povšetu moralo bi biti že to svarilen vzgled, ako je kljubu svoje starosti še vedno tako mlad, da ne zna »3 pisem« klerikalnih Papenhajmovcev po zaslugi oceniti. Mi sodimo, da mora vsak dostojen človek taka divjaštva obsojati in obžalujemo, da smo se zmotili v svoji sodbi glede posl. Povšeta, ki ima žalosten pogum in drzno čelo celo v drž. zboru krščene kanibale zagovarjati dočim se poštenjakoviču »Domoljubu« prav nič ne čudimo, ako Povšetove državnozbojske laži v klerikalni svet trobi. Gosp. Povsetu ne bi mi radi rekli: gliha vkup štrih!

— **Torej res!** Italijanski protisocialistični list »L'Avvenire« v Trstu, ki ga urejuje duhovnik Buttignoni, brat kanonika istega imena, ki je danes desna roka kapitularnega vikarija Petronia, poroča, da je imenovanje škofa Flappa za škofa tržaškega gotova stvar.

— **Kako se dr. Šusteršič posti.** Zadnja sredi bila je kvaterna sredi, torej dan strogo zapovedanega posta. V restavraciji dunajske zbornice delile so se vsled tega postna in mesna jedila, prav kakor je kdo hotel imeti. Pri dolgi mizi obedoval je dolgočasni princ Lichtenstein z dolgočasno svojo družbo, večinoma vzeto iz katoliškega nemškega središča. V to družbo vrinil se je tisto kvaterno sredi tudi dr. Šusteršič, ki igra zadnje čase nasproti vsakemu katoliškemu aristokratu zeleno podrepno muho. Cela ta katoliška družba jedla je tisti dan meso, in tudi naš katolik, dr. Šusteršič, je omenjeno kvaterno sredi pečenko opletal. Slovenski liberalci, ki so si privoščili tisto opoludne samo skledico krompirjeve juhe in »štruklje« v smetani, so se zgražali nad tem javnim pohujšanjem. Nam pa se to nič čudno ne zdi: dr. Šusteršič je

ravno katolik po poklicu in ne tudi katolik po prepričanju. Capito!

— **Otročji poskusi!** Nikjer ni dr. Tavčar klerikalcem tako na potu, kakor v deželnem odboru in gotovo bi žrtvovali celo skladosnico v »dobre namene darovanih« hranilničnih knjižic, ako bi ga mogli izpodriniti. Tudi dr. Žlindra roji to po glavi, in ko je bil zadnjič pri Štemburju v Kandiji, ga je dobra Štemburjeva kaplica spravila na uprav ženijsko misel, katero je tudi takoj zaupal stopiškem dušnemu pastirju Porenti. Šušteršič je neki nagovarjal Porento, naj sklone občina šmihelsko-stopiška peticijo na dež. zbor, s katero bi protestirala, da bi bil dr. Tavčar zopet izvoljen v deželni odbor. Šment — to je misel! V šmihelski občini se govori, da je bila pred kratkim občinska seja, pri kateri se je o tej ideji govorilo, a da so bili klerikalni kmetje pametnejši, kakor dr. Žlindra ter so spoznali, da bi se s takim protestom samo osmešili. Kakor se vidi, ima dr. Žlindra momente, ko je tako otročji, da se celo ubogim kmetičem zde njegovi nasveti preneumni.

— **Občinski svet ljubljanski** ima v ponedeljek ob šestih zvečer sejo. Na dnevnem redu so poročila vodovoda o proračunu za leto 1902, o prošnji kurjača Frana Tekavca za prispevek h kurjavi in osvetljavi; o prošnjah Marije Potočnikove in O. Dolenca za odpis zneska za večjo porabo vode; o učnih uspehih mestne višje dekliške šole; o stavbišču za drugo gimnazijsko poslopje in za tržnico; o obračunu za cesar Franc Jožefov most; o prošnji nekega hišnega posestnika zaradi 3% posojila; o dopisu c. kr. deželne vlade v zadevi 3%, posojila, in poročilo o petero disciplinarnih zadevah.

— **„Ahtung nacuk“.** Zastopnik celjski, dr. Pommer, velika reva pred Bogom in pred ljudmi, se je pri vseučiliški razpravi mogočno razkoračil in patetično zatrjeval, da Slovenec niti besed »Pozor na vlak« ne razume, da bi se moralo pisati »Ahtung na cuk«. Poslanec dr. Ploj je v svojem res izvrstnem in duhovitem govoru smešnega Pommerja seveda tako od zgoraj dol že okrcal kakor je zaslužil, in se nam torej z močičkom, ki zastopa celjsko nemštvo v državnem zboru, ni treba baviti. Z ozirom na dr. Pommerja besedičenje o slovenskem jeziku pa nam piše prijatelj našega lista: Te dni sem čital v »Grazer Tagblattu« članek »Die vier Stadien des Burenkrieges«. Če pravi dr. Pommer, da slovenski kmet ne razume pismene slovenščine, vprašam jaz, kateri Nemec, ako nima gimnazijske mature, razume sedanjo nemščino, kakor jo piše srednjemu stanu namenjeni »Grazer Tagblatt«? V tem članku se bere: Die Regierung ist ebenso machtlos als arrogant. Die Stadien dieses Krieges vom Standpunkte der Regierung heissen: Devastation, Depopulation, Concentration und Subjugation. Mit den drei ersten Phasen sind wir bekannt. Dem frevlerischen Niederbrennen der Farmen hat unser oppositioneller Protest ein Ende gemacht. Die Entvölkerung, die diese Verwüstung der Farmen verursachte, die Concentrationslager mit der Massensterblichkeit, bilden die zweite und dritte. Aber die vierte Phase, die der Unterwerfung, haben uns auch diese drei Methoden des Barbarismus nicht näher gebracht. Was den Krieg verlängert, das ist die Zerstörung der Farmen, die Decimierung der Familien und sind die Drohungen itd. — To je kar grozno, koliko tujk je tu nagromadenih. Skoro vsaka tretja beseda je tujka. Ni čuda, da imajo Nemci toliko »Fremdwörterbücher«, saj brez tacega pomočka še navadnega časnika ne morejo razumeti, kaj še kako znanstveno delo. Pommer je rekel, da kmet ne razume pismene slovenščine, iz gorenjega izgleda pa se vidi, da pismene nemščine niti izobraženci ne morejo umeti, če se niso učili nekaj tujih jezikov. Altro che »ahtung na cuk«.

— **Uboj v zaporu.** Dne 30. septembra t. l. se je bil pripetel v Vižinadi (v Istri) strašen dogodek. Radi tega dogodka je stavljal posl. Spinčič dne 22. oktobra v zbornici poslancev nastopno interpelacijo: »Dne 30. septembra t. l., na praznik patrona naše župnije, je v gostilni pri »Fionenici« došlo do preprirov med delavci

hrvatske in italijanske narodnosti, najetimi na gradbi železnice. Občinski redarji so nekega mladega Hrvata odveli v zapor. Dasi ni nikdo videl v gostilni, da bi bil mladi mož tepen pred ali po njegovem aretiranju, so ga vendar naslednjega dne našli mrtvega vsled groznih udarcev. Prebivalstvo in delavci so najhujše razburjeni proti redarjem. Na licu mesta je bila sodna komisija in nadejati se je, da se dotični zlikovci razkrijejo. Ker se nam ta zločin predstavlja groznim, in ker v Istri ne bi bil to prvi slučaj, da varnostni organi postopajo na najgrozovitejši način z državljani hrvatske narodnosti, smatrajo podpisani za svojo dolžnost, staviti do ekselence minist. predsednika in do ekselence ministra za pravosodje nastopno vprašanje: Sta li njiju ekselenci pri volji označiti dogodek, dati najstrožje preiskati ter sporočiti zbornici o vspehu preiskave ter eventuelno ukreniti energične odredbe, da se taki in slični slučajji grdega postopanja od strani varnostnih organov v Istri ne bodo več ponavljali, in sploh, da bodo varnostni organi siljeni strogo vršiti svoje dolžnosti?« Ministrijski predsednik Körber je v seji zbornice poslancev dne 9. decembra odgovoril na to interpelacijo in sicer v sporazumljenju z ministrom za pravosodje. Rekel je: »Dne 30. septembra 1901. ob 10. uri zvečer je došlo v gostilni v Vižinadi do dejanskih preprirov med delavci hrvatske in italijanske narodnosti; posredujoči trije občinski redarji so aretirali hrvatskega delavca Tomaža Cvitkovića in so ga odveli. Naslednjega dne so našli Cvitkovića v občinskem zaporu umirajočega in je isti umrl kmalo na to. Kakor vzrok smrti se je konstatiralo zlomljenje senčne, oziroma kosti temenice. Proti občinskim redarjem je več prič izreklo obtožbo, da so Cvitkovića, ki da je bil ob aretiranju še popolnoma anepoškodovan, ko so ga eksportirali, suvali ob zid in da je sosebno redar Peter Clamar z udarcem s pestjo na glavo Cvitkovića istega tako poškodoval, da se je okrvavljen zgrudil na tla. Clamar pa tajivsko krivdo in trdi, da je bil Cvitković med eksortiranjem zadet od kamena, vrženega od neznane strani!! Proti Clamarju se je uvela sodna preiskava, ki je dovela do tega vspeha, da je proti njemu uložena obtožba radi ubojstva.

— **Svoboda znanosti na Hrvatskem.** Iz Zagreba se nam piše: Po nemških listih je minoli teden krožila vest, da so se na tukajšnjem vseučilišču primerile protiklerikalne demonstracije v obrambo svobode znanosti in da so se prirejale ovacije prof. dr. Kršnjavemu. Stvar je bila take: Dne 10. t. m. je v skrajno klerikalni »Hrvatski« izšel podlistek, ki ga je s polnim imenom podpisal neki tukajšnji pravnik. V tem podlistku je bil napaden najprej dr. Hinković, ker je v nekem predavanju »o nebu in peklu« rekel, da bi duhovniki še najrajše ohranili vice, ker jim te največ nesejo, in je opozicijska (!) »Hrvatska« klicala policijo na pomoč proti taki brezbožnosti. Potem pa je bil zdelan profesor dr. Kršnjavi, bivši naučni predstojnik, bogat in popolnoma neodvisen mož, ker je v svojem predavanju o kulturni zgodovini srednjega veka citiral tudi nekatere »cerkvi sovražne avtorje«, kar je žalilo »verski čut poslušalcev«. Zaradi tega je nadebudni dijak denunciral svojega profesorja vladi, in ker od vlade ničesar ne pričakuje, zagrozil, da dijaki z nasilstvom preprečijo taka predavanja. Ta drzni klerikalni naskok na svobodo znanosti je mej dijaštvom obudil ogorčenje. Dijaštvo se je naslednji dan v velikem številu zbralo na predavanju prof. dr. Kršnjavega in demonstrovalo za svobodo znanosti, ne glede na osebo dr. Kršnjavega, ki je kot madjaron jako nepopularen. A svobodomiselnost dijaštvo je ućakalo veliko presenečenje. Prof. dr. Kršnjavi, bivši naučni naš minister, ki je služil sistemu, kateri se imenuje liberalnega, se v svojem zagovoru ni postavil na stališče, da je znanost svobodna, da nima druge naloge, kakor iskati resnico in zopet resnico in to brez ozira na verska čutila, sicer pa da se verska čutila ne žalijo, ako se navedejo — dejstva. Ne! Neodvisni vseučiliški profesor, ki je vse dosegel, kar se more na Hrvatskem doseči, o katerem se javno trdi, da je prostozidar, je pred di-

jakom denuncijantom zlezal pod klop in prisegal, da je kristjan, da je goreč katoličan, da moli vsak dan in da bi še kak jezuit ne mogel na njegovem mestu drugače predavati, kakor je on predaval. Kaj takega bi od profesorja zagrebškega vseučilišča pač ne bili pričakovali. To je lep čuvar najdragocenejših pravice vseučilišče: svobode v predavanjih in svobode v znanstvenem raziskovanju! Dijaki so bili ogorčeni nad svojim kolegom in nad profesorjem dr. Kršnjavim. Priredili so takoj zaupen shod, ki je bil mnogoštevilno obiskan in na katerem so prvič nastopili kot napredni hrvatski dijaki sklenili resolucijo, s katero obsojajo klerikalni napad na svobodo znanosti, in protestujejo, da bi se prirejene demonstracije izkoriščale za dr. Kršnjavega. S tem je večina hrvatskega dijaštva zavzela najpravičnejše stališče. Če je na jedni strani žalosten pojav, da vseučiliški profesor svojo najlepšo pravico, svobodo znanosti, tako klavarno brani, je pa na drugi strani veselo znamenje, da se je dijaštvo zanj tako krepko zavzelo. In da je mej Hrvati treba svobodo znanosti res braniti, to kaže neki drugi slučaj. Odlični učenjak Fr. Bulić, vpokojeni gimnazijski ravnatelj in papežev hišni prelat, je kot zgodovinar v znanstveni razpravi dokazal, da kosti sv. Dojma, prvega škofa solinskega, niso shranjene v stolni cerkvi v Spletu, ampak se nahajajo v Rimu. Dokazal je, da so tedaj, ko je bila invazija Avarov, vse relikvije pobrali in prenesli v Rim, ker pa v Spletu trde, da imajo kosti sv. Dojma tam, so klerikalci kakor besni nastopili proti duhovniku Buliću. Temu papeževemu hišnemu prelatu, iz glednemu duhovniku, odličnemu znanstveniku se je zagrozilo s suspendiranjem a divinis, če sam zgodovinske resnice, ki jo je znanstveno dokazal, ne prekliče. Bulić tega ni storil, a tudi cerkveni krogi se niso upali iti do skrajne meje, pač pa so Buliću naložili več en molk v tej stvari. Ta atentat je v akademičnih in vseučiliških krogih v Zagrebu dobro znan, a vzlic temu se ni nihče oglašil v varstvo svobode, znanosti in znanstvenega preiskavanja. Ta slučaj priča, v zvezi s slučajem dr. Kršnjavega pač kaže, kako potrebno je, da hrvatska inteligenca zvesto čuva podlago vsakemu resnemu kulturnemu napredku: svobodo v znanosti.

— **Premijera Vilharjere opere „Smiljane“** se vrši danes. Opera je skrbno pripravljena ter sta jo naštudirala gospoda kapelnika Mitrović in Tomáš. Premijeri bo prisostoval g. skladatelj s svojo gđ. hčerko. Zanimanje za to opero je jako veliko. — Prihodnji dve predstavi sta 26. t. m. popoldne: »Lumpacij Vagabund« in zvečer šestnajstič »Rokovnjač«.

— **Splošno slovensko žensko društvo.** Opozarjamo novič, da bo jutri v dvorani »Mestnega doma« imel g. dr. Ivan Tavčar predavanje o ženstvu in politiki.

— **Telovadno društvo „Sokol“** v Ljubljani priredi v torek dne 31. decembra t. l. v telovadnici svoj vsakoletni »Silvestrov večer« z jako bogatim ter zanimivim vspeedom.

— **Narodna čitalnica v Ljubljani** opozarja svoje člane na občni zbor, kateri se bode vršil jutri dne 22. t. m. ob 11. uri dopoldne v mali dvorani »Narodnega doma«.

— **Veselica v korist družbe sv. Cirila in Metoda.** Priprave za to veliko veselico, ki jo priredi družena odbora šentjakobske in šenklaške ženske podružnice dne 5. januarja v Sokolovi telovadnici, so v toliko končane, da je vzpored popolnoma določen. Kakor čujemo, je ta vzpored jako raznovrsten in bodo udeležniki te veselice kaj prijetno iznenadeni.

— **Slov. učiteljice** se uljudno vabijo k zborovanju, ki se vrši dne 28. decembra t. l. ob 2. uri v Ljubljani. (»Narodni dom«).

— **Javno predavanje.** V nedeljo dne 22. t. m. ob polu 11. uri dopoldne nadaljevala se bodo predavanja »Slovenske Matic«, »Zdravniškega društva« in »Pravnika«. Predaval bode gospod c. kr. deželni sodišča svetnik Karol Wenger o kazenskem in civilnem pravosodstvu in pravnem postopanju nekdanj in sedaj.

— **Božičnica.** Jutri popoldne ob 5. uri priredi »Dobrodolno društvo tiskarjev na Kranjskem« v areni »Nar. doma« za sirote umrlih članov božičnico. Ker je s to slavnostjo združena tombola in tudi prijazno sodeluje oddelek pevskega zbora društva »Ljubljana«, je skoraj gotovo, da bo večer dobro uspel. Tombole se lahko udeležijo tudi otroci. Društvenikovim soprocem in prijateljem se nudi tukaj nedolžna zabava. Posebnih vabil društvo ni izdalo. Prijatelji društva dobro došli.

— **Pevskega društva „Ljubljana“ redni občni zbor** vrši se jutri v nedeljo 22. t. m. popoldan točno ob 1/2. uri v društvenih prostorih v »Narodnem domu« in se še enkrat vabijo vsi izvršujoči in podporni člani k mnogobrojni vdeležbi. — Božičnico ali drugi družbinski večer priredi društvo na Sv. Štefana dan v Areni »Narodnega doma«, h kateremu se vsi prijatelji društva najuljudneje vabijo.

— **Plesni venček** priredi ljubljanski odsek zaveze hotelskih, gostilničarskih in kavarnarskih uslužbencev dne 9. januarja v kazinskem steklenem salonu. Svirala bo vojaška godba. Izvršitev dekoracij je prevzel g. Herzmansky, damska darila je izvršil g. Bonač.

— **Čitalnica Vič - Glince** priredi na Štefanov dan 26. t. m. običajno vsakoletno veselico. Na vspeodu je Alešoveča burka »Nemški ne znajo«, godba, srečolov, corriandoli corso, petje, ples itd. Pri veselici svira oddelek ljubljanske meščanske godbe. Čisti dobiček je namenjen v korist Prešernovega spomenika. Začetek ob 7. uri zvečer, vstopnina 30 vinarjev.

— **Šolske novice iz gornjegrajskega okraja.** Nadučitelj gosp. Josip Tičar v Šmartnem je vstopil v pokoj, njega nadomestuje gospica Kristina Volc. Dopust ima zavoljo bolezni nadučitelj na Gorici g. Anton Žager, nadomestuje ga g. Cimperšek iz Rečice. Na Gorici je nastavljena gospica Ivanka Schwarz. Čez poletje tja eksponirani g. Šijanec iz Gornjegagrada šel je nazaj na svoje mesto. Na Rečico sta prišli gospica Ana Boštijančič iz Kozjega in gospica Helena Dolenc, ki je menjala z g. Lovrom Serajnikom za Prihovo. G. Cimperšek na Rečici pride o Veliki noči v Trbovlje. G. Rudolf Wudler v Mozirju je naredil sposobnostni izpit. — Enorazrednice v Bočini, pri Novištifti in v Lučah se razširijo. V Solčavi se osnuje nova šola — enorazrednica.

— **Društvo „Narodna čitalnica v Ptuj“** priredi dne 31. decembra t. l. ob 8. uri zvečer v svojih prostorih »Silvestrov večer« s petjem, tamburanjem itd.

— **Prostovoljno gasilno društvo v Žalcu** priredi veselico zvezano z velikim in bogatim božičnim drevesom ki se vrši 26. dec. 1901, na dan sv. Štefana v dvorani gostilne Fran Hodnika v Žalcu. Začetek ob 3. uri popoldne. Med posameznimi točkami in pri plesu svira godba na lok.

— **Nedostatek pri oddaji tovrnega blaga na južnem kolo-dvoru.** Pri blagajni tega železničnega oddelka je nastavljen le en uradnik, in tako se pogostoma prigodi, da ta vsled preobilega prometa in kraj najboljše volje svojega posla ne zmaga. Vsled tega morajo stranke ondi dolgo čakati, da pridejo na vrsto, ali pa pridejo šele drugi dan. Ker so se od strani trgovcev zaradi tega nedostatka čule že od več strani opravilne pritožbe, obrnilo se je »Trgovsko in obrtno društvo za Kranjsko« posebno vlogo do obratnega ravnateljstva južne železnice na Dunaju, da nemudoma nedostatku takoj odpomore ter poskibi, da se nastavi pri tej blagajni še en uradnik.

— **Več luči!** Storili bi Zg. Šiški veliko krivico, ako bi jej očitali, da se hoče količjak prenaglijeno razviti in modernizirati. Zgornja Šiška se z vneto drži starih navad in zato tudi sama ne spoznava, da zahteva novi čas tudi kakih preuredb. Mej najmanjše stvari, katere bi bilo treba napraviti, je svetilnica poleg velike mlake nad Galetovim gradom. Pot od Matjanove gostilne nazaj do Galetovega gradu je temna, in tam okrog tiste velike mlake so ljudje vedno v nevar-

nosti. Tu je svetilka nujno potrebna in jo ob nedeljah pogrešajo celo domačini, ki sicer vsak kamen na tej poti poznajo. Želeti je, da bi Zgornja Šiška ta klic upoštevala in čim prej napravila potrebno svetilko.

— **C. kr. trgovsko ministrstvo** je podelilo mestni posredovalnici za delo in službe v Ljubljani 300 K podpore.

— **Povodenj na Barji.** Ljubljana, Išca in ostali potoki so na barji vsled zadnjega deževja narasli, stopili čez bregove ter preplavili ceste in polja. Voda je marsikje priekla tudi v stanovanja in hleve Barjanov ter povzročila dokaj škode. Res, krasno zimo imamo, vredno, da jo vrag vzame s Falbom vred.

— **Poneverjenje.** V Trstu je trgovski potovalec Josp Jaritz poneveril svoji tvrdki 5255 kron in je potem pobegnul. Klatil se je po Krasu okoli. S svojo radodarnostjo po gostilnah je obrnil pozornost nase. Tako je v Lipici plačal za večerjo 100 kron in v Sežani je delil med goste, katerih še poznal ni, trabuke. V Sežani so ga prijeli in našli pri njem 4040 kron. V zaporu se je Juritz skušal obesiti.

— **Tatvina.** Zlatarju Ludoviku Černetu v Wolfvovih ulicah št. 3 je ukradel neznan tat zlate uhane.

— **Z doma pobegnila** je 13letna deklica Apolonija Mostar z Ilovice št. 13. Klati se menda po ljubljanski okolici.

— **Meščanska godba** priredi danes, v soboto koncert v restavraciji pri »Lloydu«. Pričetek ob 8. uri zvečer. Vstop prost. — Jutri, v nedeljo pa priredi meščanska godba koncert v »Narodni kavarni«. Pričetek ob 9. uri zvečer. Vstopnine 15 kr.

— **Češki filharmoniki na Dunaju.** To društvo je nastopilo 17. t. m. prvič tudi na Dunaju in priredilo v dvorani, v kateri je koncertovala ljubljanska »Glasbena Matica«, koncert v proslavo Dvořáka. Češki filharmoniki so dosegli nečuden uspeh. Dunajčanje so bili navdušeni. Poklonili so dirigentu g. Nedbalu, bratu slovenske primadone, lovorjev venec in ga poklicali na oder nešteto krat.

— **Poskušen umor v gledališču.** V Varšavi je streljal sodnik pl. Korvin-Piotrovski na notarja Paskovskega, ki je sedel poleg njega. Bogati Korvin-Piotrovski, ki je znan po vsej Varšavi kot čudak se je namreč zaljubil v lepo 16 letno deklico, hčerko nekega notarja, katera je pa ljubila družega. Tega družega je pozval Piotrovski na dvoboj, in sekundant njegovega tekmeča je bil notar Paskovski. Ravno onega dne, ko se je poročila notarjeva hčerka, sta sedela Piotrovski in notar Paskovski slučajno skupaj v gledališču. Čudak Piotrovski je bil silno razburjen, ker je odvedel drugi njegov ideal k oltarju. Vedel se je zato silno čudno, pel je glasno in razgrajal, ne da bi se zmenil za svojega sosedo, ki ga je opominjal, naj miruje. Ko je začel Piotrovski še neprestano fiksirati notarja, mu je dal notar zašušnico, Piotrovski je potegnil revolver iz žepa in je ustrelil dvakrat na notarja, da se je zgrudil na tla, vendar ni smrtno nevarno ranjen.

— **Nemški cesar proti moderni umetnosti.** Cesar Viljem II. je priredil v svojem dvoru kiparjem, ki so te dni dovršili vse kipe za takozvano »Siegesallee« diner, katerega se je poleg kiparjev ministrov, dvornih odličnikov vdeležila tudi cesarica z dvornimi damami. Cesar je napil nemški umetnosti in nemškim umetnikom ter jih svaril, naj se ne udajo moderni, nego naj predstavljajo le ideale po vzoru klasičnih umetnikov. Kipar naj išče le lepoto, ne pa grdo in zoperno. Cesar je velik nasprotnik secesije in naturalizma v vseh strokah umetnosti.

— **Srečko za krono.** V Moravski Ostravi je v gostilni prodal neki odvetnik srečko državne dobrotelne loterije za krono nekemu poslovođu. Srečkanje se je vršilo prejšnjega dne, a odvetniku se ni ljubilo pogledati v listo izžrebanih števil, ker je bil prepričan, da ni »zadel«. Poslovođa pa je takoj poiskal listo, jo pregledal in vpričo odvetnika konstatiral, da je dobil — 2000 kron. Odvetnik je šel baje sila slabe volje spat!

— **Mati morilka in samomorilka.** V Debreczinu je žena mestnega diurnista Ludovika Tökese ustrelila s 4 streli svoja dva (5 in 3 leta stara) otroka

in še samo sebe z 2 streloma. Možu je pisala, da je bolna in da bo itak kmalu umrla. Otrok pa da ni hotela puščati samih na svetu.

— **Blazen morilec.** Neki brusar v Goldbergu pri Reinerzu je umoril svoje tri brate. Baje je bil blazen.

— **Atentat na japonskega cesarja.** Listi poročajo, da je nedavno tega na japonskega cesarja, ko se je baš peljal k otvoritvi parlamenta, nekdo ustrelil, a ga ni zadel. Napadalec pa je množini ušel.

— **Budipeštanski obč. svet proti dvoboju.** Občinski svet v Budimpešti je sklenil naprositi vlado, naj se dvoboj zakonskim potom prepove in kaznuje kot uboj ali pa kot poskušen umor.

— **Madjarski visokošolci proti nemškim pesmim.** Budimpeštanski dijaki so začeli napadati gostilne, kavarne in dvorane, kjer se prepevajo nemške pesmi, nemški kupleti itd. Več predstav so že razgnali in onemogočili s svojimi izgredi.

— **Mleko v prašku.** Dr. Ekenberg v Stokholmu je izumil, kako je izpremeniti tvarine mleka v prašek, katerega je možno v vodi stopiti ter napraviti iz njega zopet mleko. Iz tega mleka se naredi lahko smetana, surovo maslo in sir, prav tako, kakor iz svežega kravjega mleka. Prašek od mleka se hrani lahko jako dolgo, ne da bi se pokvaril. Aparat, ki ga je sestavil dr. Ekenberg, naredi lahko v enem dnevu 1000 kg praška.

— **Težke denarne obsodbe.** V Quimperlju v Bretagni je bilo obsojenih 322 oseb na globo 29.800 frankov radi kraje rib. Ker tega ne morejo plačati, morajo sedeti vsak po 6 mesecev, torej skupaj 161 let. En tat bi moral plačati 2760 fr. ali sedel bo 15 let in pol.

— **Po 23ih letih.** 19. t. m. so našli v Erdbergu pri Dunaju zakopano precej globoko v zemlji, kjer je bila do pred kratkim cvetlična greda, človeško truplo, ki je bržčas že desetletja pod zemljo. Sumi se, da je to okostje vrtnarja Frana Kargerja, ki je izginil brez sledu pred 23imi leti. Zapustil je ženo in štiri hčere, s katerimi je živel v najlepši slogi. Kargerja je skoro gotovo napadel kak ropar ter zakopal truplo pod cvetlično gredico. Stvar je vsekakor jako misteriozna.

— **Stradalec pod vodo.** V akvariju v Londonu se kaže neki Francoz, Georges Paputz, ki se dá tako tesno oviti z bandažami, da mu teče kri po žilah počasneje, položiti v stekleno krsto in to krsto postaviti pod vodo. V krsti pod vodo ostane Paputz 8 dni brez hrane in pijače. Produciral se je že v Parizu, Madridu, Lisabonu in drugod.

— **Premoženje „reveža“.** Preteklo leto je umrl v Št. Petru na Štirskem bivši pecečni muzik, Fran Wapnek, ki je stanoval pri Josipu in Frančiški Lafer. Wapnek je živel v največji revščini, in ko je umrl, ni nihče mislil, da bi utegnil kaj imeti. Po njegovi smrti pa so se razmere v hiši Laferjevi zelo izpremenile. Zakonska dvojica je žvela jako dobro, skoro po trativno, nabavila si je novo sobno opravilo, mož je zaigral jako velike svote denarja, a nihče ni mogel poizvedeti od kod prihaja ta denar. No, pri hišni preiskavi so našli hranilnično knjižico z 20.000 kronami, ki se je glasila na ime Frana Wapneka, ter več vrednostnih papirjev. Laferja in njegovo ženo so takoj zaprli, ker priča vse, da sta tudi umorila Wapneka in ga potem oropala. »Revež« je živel vse življenje v bedi ter je celo stradal, da bi si pridobil večje premoženje, a prav radi tega je moral s sveta in prepustiti pristradani denar svojima morilecema.

— **Angleške bestijalnosti v Južni Afriki.** Dr. Vallentin, rodem Nemec, ki je od l. 1895 državni uradnik v Transvaalu in ki je izdal knjigo »Geschichte der südafrikanischen Republik«, poroča, da angleški častniki in vojakii nasilno zlorabljajo burske žene, dekleta in celo deklice 10 let. 35 odstotkov Burk je zlorabljenih! Iz koncentracijskih taborišč pošiljajo Angleži Burke v Pretorijo in v druga mesta kjer jih vojaki s stradanjem prisilijo, da se jim udajo. Kadar so izrabljene (useless), jih Angleži pošiljajo zopet nazaj v taborišča. Dr. Vallentin je videl mnogo, jedva 14let starih deklic v drugem stanu. Fred Lavelle, sobojevnik Burov, pa poroča

isto, da se ravna z Burkami kot z živino. V taboriščih, so na tesnem kakor ovce ter trpé najhujše pomajnkane. Angleži pošiljajo najlepše in najmlajše v mesta ter jih rabijo kot nespametno žival. Onečastajo jih siloma, z mučenjem in stradanjem. Kadar so uničene in v drugem stanu, jih poženejo nazaj v taborišča. Kitchener in vlada vesta o vsem tem vneboupijo čim bestijalstvu angleške soldateske. Poroča se, da tudi Kafri napadajo Burke, ki so večinoma okužene in neozdravno bolne.

— **Smrt krvnika.** Londonski krvnik Billington je minolega tedna v petek v nekem hotelu v Botonu nagloma umrl. Bil je 13 let krvnik ter je mirno odsekal marsikatero zločinsko glavo. Minoli teden pa je imel opravke v Manchesteru. Odsekati je moral glavo nekemu roparskemu morilecu Mac Kenni, ki je bil Billingtonov — prijatelj. Nerač je šel krvnik v Manchester in branil se je grozne službe, toda dolžnost ne pozna pardona. Na šafotu sta se prijatelja ganljivo poslovila. »Z Bogom, Bill!« — »Z Bogom, William!« In končano je bilo. Billington pa se je začel prvokrat tresti, lotila se ga je mrzlota in peljati se je moral domov. Družega dne pa je bil sam mrlič.

Književnost.

— **„Popotnik“.** Pedagoški in znanstven list v št. 12. je tale vsebina: 1. Dr. Jos. Tominšek: Učiteljeva osebnost. 2. Fr. Ilešič: Učni jezik in jezik kot učni predmet. 3. Dr. Jos. Tominšek: Zadnjikrat »analitično direktna« metoda. 4. Fr. Ilešič: Početki naše književnosti za mladino. 5. Iv. Šega: Pedagoški utrinki. 6. Književno poročilo. 7. Razgled. Listek 371. — Pedagoški paberki 374. — Kronika. 8. Na koncu leta.

— **Dr. Fr. Prešeren: Deutsche Gedichte.** Gedruckt und verlegt Laibach 1902 Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg. Urednik Prešernovih, pri Bambergu izdanih slovenskih poezij, g. skriptor L. Pintar je izdal 46 str. obsegajoč snopič Prešernovih nemških pesmij, ki so bile izdane že l. 1847. in ki jih je zbral Pintar po raznih listih, v rokopisni ostalini itd. Tudi ta knjižica je lep prinos k spoznanju Prešernovega genija.

— **Zoologijski atlant z 255 slikami.** Sestavil H. Leutemann. Slovenski mladini razložil profesor naravoslovec A. Paulin. Založil L. Schwentner v Ljubljani. Ta krasna in obširna knjiga z velikimi in lepimi slikami v barvotisku je namenjena zlasti odrasli mladini, a zanimala bo tudi odrasle in otroke, katerim je s pomočjo takih slik na najlažji in najenostavnejši način množiti in razširjati pojme o živalstvu. Po ljudskih šolah služi lahko kot učni pripomoček za nazornost, zlasti na deželi po manjših šolah, kjer nimajo zadostno število stenskih tabel. A tudi oni, ki so že davno iz šole, bodo radi gledali ta raznovrstna človeška plemenja, sesavce, ptice, plazivce, ribe, žuželke, metulje, stonoge, pajkove, košarje, črve; mehkužce, iglokožce in mehovec ter čital njih popise, ki jih je sestavil g. prof. Paulin kratko, a temeljito in lepem jeziku. Zoologijski atlant obsega 105 strani velike čveterke; polovica knjige je napolnjena s popisi živalij, druga polovica pa prinaša na 23 trdih tabelah 255 slik živalij. Knjiga je vezana ter ima tudi na platnicah lepo sliko. Atlant, ki je največje praktične vrednosti, priporočamo najtoplejšje, zlasti kot jako primerno božično in novoletno darilo. Cena mu je 3 K, po pošti 3 K 60 h.

— **„Rožmarinke“.** Za naše mlade glasovirarje priporočamo kot božični dar zbirko izbranih slovenskih in hrvatskih melodij za klavir v lahkem slogu. Kdor želi razveseliti svoje otroke z »Rožmarinkami«, naj pošlje 2 kroni pod naslovom: Prof. F. S. Vilhar v Zagrebu, Rainerova ulica 11.

— **Avstrijski junaki.** Po raznih virih priredil Jakob Dimnik, učitelj v Ljubljani. S 17 podobami. V Ljubljani. Natisnila in založila Ig. pl. Kleinmayr & Ferd. Bamberg. 1902. Cena 1 K 80 h. Po pošti 2 K. Slovenski mladini je zbral po raznih virih učitelj Dimnik zanimive životopise znamenitih in slavnih vojskovodij in zmagovalcev, med katerimi je tudi nekaj Slovencev. Knjiga ima 17 por-

trov in kot dodatek: Bojne in junške pesmi. Lično vezana knjiga bo dobrodošel božični dar odrasli slovenski mladini, gotovo pa je ne bo manjkalo v nobeni šolski knjižnici. Ker je vsebina splošnozanimiva, jo bodo radi in s pridom čitali tudi odrasli. Knjigo toplo priporočamo!

— **Přehled** ima v 3. števil. tole vsebino: Razprave: Maryan Zdziechowski: Ivan Mažuranić jako lyrik. N. K. Rájev: Z historie ruských společenských proudů XIX. století. J. Polívka: Ke sporu českopolskému v Těšínsku. Štěpán Radić: Nejdokonalejší představitel slovanské myšlenky. Dopisi: Z Petrohradu. (Nemo). Ze života Jihoslovanaů. (Št. Radić). Z Korutan. (R. K.) Z Krajiny. (A. Dermota). Listek: Slované severozápadní: Slovani zahodni: Jugoslaveni: 400-leté jubileum chorvatské literatury. Reč rektora záhřebské university F. Vrbanice. (Rć.) — Matice Srbská v Novém Sadu. (Hjr.) Zveza slovenskih posojilnic. † J. Alešovec. Slovinská universita. (A. D.) Drobiž. Ivan Vesel in Anton Aškerc: Ruska antologija v slovenskih prevodih. (Č.) itd. Slike: Ivan Mažuranić. Liberat Zajaczkowski. Split, rodišče Marka Maruliće. Louis Leger v své pracovně. Ta lepi vseslovanski list toplo priporočamo!

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 21. decembra. Ministrski svet je imel danes sejo, v kateri so se določile dispozicije za zasedanje dežel-nih zborov.

Dunaj 21. decembra. Nekateri tukajšnji listi trde, da je bil defraudant Kecschemethy na progi Bohumin Košice na Češkem ujet. Oficijelno ta vest še ni potrjena.

Gradec 21. decembra. V Cmu-reku se je ustrelil orožniški postaje-vodja Pischinger, ker mu orožniško za-povedništvo ni dovolilo, se — oženiti.

Praga 21. decembra. Tukajšnja zdravniška zbornica se je obrnila na dež. zbor, naj izda zakon, s katerim se ustanovi, da mora vsak, kdor se hoče civilno ali cerkveno poročiti, biti zdravniško preiskan, če je duševno in telesno popolnoma zdrav. Tistim, ki niso popolnoma zdravi, naj ne bo do-voljeno stopiti v zakonski stan.

Krakov 21. decembra. Za obso-jence v wresenski aféri se je doslej nabralo 72.000 gld., tako da pride na vsako osebo 3600 gld.

Budimpešta 21. decembra. Tr-govska in obrtniška zbornica je vro-čila vladi posebno spomenico, s katero nadrobno našteva sredstva, ki naj se uporabijo proti nemškemu carinskemu tarifu.

Budimpešta 21. decembra. Rav-natelj letos s kapitalom 1.800.000 K ustanovljene tovarne za čokolado sta poneverila 800.000 K in pobegnila.

Berolin 21. decembra. Pri Kas-selu se je zgodila velika železniška ne-sreča. Trčila sta dva vlaka. Pet oseb je bilo ubitih, 10 težko ranjenih in 12 lahko ranjenih. Nekateri ranjenci so grozno poškodovani, a so morali več ur brez pomoči ležati v snegu.

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali: Za družbo sv. Cirila in Metoda. Litjski rodoljubi in rodoljubke 44 K 70 h. kot odkupnino voščil za božične praznike in novo leto. Živel! Za akad. društvo „Triglav“. Dva bivša Triglavana nabrala 32 K pri nekaterih naprednih Metličanih. Živela!

Mnogostranska poraba. Gotovo ni doma-čega zdravila, katero se dá tako mnogostransko porabiti, nego „Mollo-vo francosko žganje in sol“, ki je takisto bolesti utešujoče, ako se namaže z njim, kadar koga trga, kakor to zdravilo vpliva na mišice in živce krepilno in je zatorej dobro, da se priliva kopelim. Steklenica K 1.90. Po poštnem povzetju pošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, DUNAJ, Tuch-lauben 9. V zaloga po deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov prepatat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 6 (2-17)

Dobro domače zdravilo. Mej doma-čimi zdravili, katera se rabijo kot bolečino olaj-šujoče in odvrtačujoče mazanje pri prehlajenju itd. zavzema v laboratorijumu Richterjeve lekarne v Pragi izdelujoče LINIMENT. CAPSICI COMP. prvo mesto. Cena je nizka: 80 h., K 1.40 in K 2.— steklenica in vsako steklenico je spoznati na znamen sidru.

Darila za „Narodni Dom“.

C. izkaz „Krajcarske družbe“.

Prenos	76-395 K 55 v.
Doneski za mesec oktobra; plačali so č. p. n. dame in gospodje:	
Dr. Ivan Tavčar,	10 „ — „
Dr. A. Ferjančič, Fr. Kollmann, M. Pieteršnik in U. pl. Trnkoczy, a 6 K, skupaj	24 „ — „
Dr. vitez K. Bleiweis, Fr. Goričnik, dr. M. Hudnik, Fr. Mally, dr. Fr. Munda, V. Rohrmann in S. Rutar, a 4 K, skupaj	28 „ — „
A. Bayr, J. S. Benedikt, vitez J. Bleiweis, A. Dečman, O. pl. Detela, P. Drahsler, J. Duffe, I. Gričar, dr. J. Kušar, E. Lah, M. Levstek, J. Lozar, J. Martinak, I. Mejač, G. Pirc, L. Pirc, dr. M. Pirc, J. Rodč, dr. Fr. Tekavčič, dr. Fr. Zupanc, M. Zupanc in K. Žagar, a 2 K, skupaj	44 „ — „
J. Bonač, J. Maček, L. Schwentner, Fr. Starč, I. Šubič, A. Tavčar in A. Trstenjak, a 1 K, skupaj	7 „ — „
Doneski za mesec novembra; plačali so č. p. n. dame in gospodje:	
Dr. Ivan Tavčar,	10 „ — „
Dr. A. Ferjančič, Fr. Kollmann, M. Pieteršnik in U. pl. Trnkoczy, a 6 K, skupaj	24 „ — „
J. Vovčina in Fr. Žužek, a 5 K, skupaj	10 „ — „
Dr. vitez K. Bleiweis, Fr. Goričnik, dr. M. Hudnik, Fr. Mally, dr. Fr. Munda, V. Rohrmann, in S. Rutar a 4 K, skupaj	28 „ — „
A. Bayr, J. S. Benedikt, vitez J. Bleiweis, A. Dečman, O. pl. Detela, P. Drahsler, J. Duffe, I. Gričar, dr. I. Jenko, dr. J. Kušar, E. Lah, M. Levstek, J. Lozar, J. Martinak, I. Mejač, G. Pirc, L. Pirc, dr. M. Pirc, dr. L. Požar, J. Rodč, dr. St. Sterger, dr. Fr. Tekavčič, dr. Fr. Zupanc, M. Zupanc in K. Žagar, a 2 K, skupaj	50 „ — „
Fr. Barle, I. Bonač, I. Hrašt, I. Kavčnik, J. Maček, Fr. Pretnar, L. Schwentner, Fr. Starč, I. Šubič, A. Tavčar, A. Trstenjak in V. I., a 1 K, skupaj	12 „ — „
Doneski za mesec decembra; plačali so č. p. n. dame in gospodje:	
Dr. Ivan Tavčar,	10 „ — „
Dr. A. Ferjančič, Fr. Kollmann, M. Pieteršnik in U. pl. Trnkoczy, a 6 K, skupaj	24 „ — „
J. Vovčina in Fr. Žužek, a 5 K, skupaj	10 „ — „
Dr. vitez K. Bleiweis, Fr. Goričnik, dr. M. Hudnik, Fr. Mally, dr. Fr. Munda, V. Rohrmann in S. Rutar, a 4 K, skupaj	28 „ — „
A. Bayr, J. S. Benedikt, vit. J. Bleiweis, A. Dečman, O. pl. Detela, P. Drahsler, J. Duffe, I. Gričar, dr. I. Jenko, dr. J. Kušar, E. Lah, M. Levstek, J. Lozar, J. Martinak, I. Mejač, G. Pirc, L. Pirc, dr. M. Pirc, dr. L. Požar, J. Rodč, A. Skabernč, dr. St. Sterger, dr. Fr. Tekavčič, dr. Fr. Zupanc, M. Zupanc in K. Žagar, a 2 K, skupaj	52 „ — „
Fr. Barle, I. Bonač, I. Hrašt, I. Kavčnik, J. Maček, Fr. Pretnar, L. Schwentner, Fr. Starč, I. Šubič, A. Tavčar, A. Trstenjak, in I. V. a 1 K, skupaj	12 „ — „
Skupaj	76.778 K 55 v.

Opomba: Doneski preteklega leta so narasli za 1892 K 01 vin, torej za 89 K 11 vin, manj, nego v lanskem letu. Tudi letos opozarja podpisani odbor slavno občinstvo, da bi obračalo društvo „Narodni dom“ nekoliko več pozornosti. Mnogo, mnogo Slovencev pogrešamo še vedno v imeniku mesečnih plačnikov, ki bi z lahkoto utrpeli mali doneski in ga položili na narodni žrtvenik. Zopet drugi, ki so nekdanje dalj časa vstrajali, so nehali prispevati. Ti in oni naj bi se vzdramili in „Krajcarski družbi“ na novo ali vnovič priskočili. Sebe bi s tem gmotno gotovo ne oškodili občutno, društvu bi pa vendar znatno koristili. Upamo za trdno, da ta opomin vsaj letos ne bo brezuspešen. Ose poštvalne rodoljube pa, ki z nami v našem težavnem položaju pogumno vstrajajo, že trinajst let, zahvaljujemo prisrčno, prosaj jih, da nas tudi naprej ne zapuste.

V imenu odbora „Krajcarske družbe“,
v Ljubljani, dne 20. decembra 1901.
Predsednik: Tajnik:
M. Pieteršnik, m. p. E. Lah, m. p.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 18. decembra: Antonija Gnezda, tovarniška delavka, 30 let, Krakovski nasip št. 20, jetika.

V deželni bolnici:
Dne 18. decembra: Lucija Kranjc, krojačeva vdova, 80 let, vsled raka.

V hiralnici:
Dne 17. decembra: Uršula Škerl, usmiljenka, 23 let, jetika.
Dne 18. decembra: Helena Semler, usmiljenka, 28 let, jetika.

„Slovenski Narod“

se prodaja v posameznih izvodih po 10 h v sledečih trafikah v Ljubljani:

- L. Blaznik, Stari trg št. 12.
M. Blaž, Dunajska cesta št. 14.
H. Dolenc, južni kolodvor.
A. Gruden, Marije Terezije cesta, nasproti Kolizeja.
A. Kališ, Jurčičev trg št. 3.
A. Kanc, sv. Petra cesta št. 14.
J. Kušar, sv. Petra cesta št. 52.
A. Kustrin, Breg št. 6.
A. Svatek, Mestni trg št. 25.
J. Sušnik, Rimska cesta št. 18.
F. Šešark, Šelenburgove ulice št. 1.
K. Urbas, Cesarja Jožefa trg (Mahrova hiša).

Št. Peter na Krasu:

A. Novak, na kolodvoru juž. železnice.

Meteorologično poročilo.

Dec.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C.	Vetrovi	Nebo	Mojstnina v %
20	9. zvečer	726.6	4.5	sl. zahod	dež	104
21	7. jutraj	727.3	4.8	sl. vzhod	megla	104
	2. popol.	727.8	6.1	sl. jvzhod	megla	104

Srednja včerajšnja temperatura 4.6°, normala: -2.1°.

Dunajska borza

dne 21. decembra 1901

Skupni državni dolg v notah	99.00
Skupni državni dolg v srebru	98.95
Avstrijska zlata renta	118.70
Avstrijska kronska renta 4%	96.95
Ogrska zlata renta 4%	118.70
Ogrska kronska renta 4%	94.25
Avstro-ogrski bančni delnice	1582.00
Kreditne delnice	653.75
London vista	239.22 1/2
Nemški državni bankovci za 100 mark	117.22 1/2
30 mark	23.44
30 frankov	19.03
Italijanski bankovci	93.50
C. kr. cekini	11.31

Teško prebavljenje

katar v želodcu, dyspepsije, pomanjkanje slasti do jedil, zgago itd. dalje

katar v sapniku,

zaslizenje, kašelj, hripavost so one bolezni, pri katerih se

MATTONIJEV
GLESSHÜBLER
alkalična kislina

po izrekih medicinskih avtoritet rabi z osobitim uspehom. (25-6)

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastner-ju in Petru Lassnik-u in v vseh lekarnah, večjih spekerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Priznana naravna

istrska vina

pošiljata po nizki ceni (2010-29)

Rebec & Zalaznik, Pulj.

Holandsko-ameriška proga Rotterdam-New-York.

Prilagodnje odplutbe:

9. jan.	Rotterdam	1.00 popoldne.
16. jan.	Amsterdam	5.30 popoldne.
23. jan.	Stadendam	12.30 popoldne.
30. jan.	Maasdam	5.30 dopoldne.

Parniki na 2 vijaka 12.500 ton.

Rotterdam 8302 ton, Stadendam 10.320 ton, Potsdam 12.500 ton. (2211-11)

Cene v prvi kajiti od 264 K naprej iz pristanišča, drugi kajiti od 228 K naprej iz pristanišča III. razred 197 K 40 h z Dunaja.

Pisarne na Dunaji: Za kajite: I., Kolowratstr. 10; za III. razred: IV., Weyringergasse 7 A. Avstr. podružnice v Brnu, Inomestu in Trstu.

Svet. razstava v Parizu 1900 „Grand Prix“.

Svetovnoznani ruski karavanski čaj

bratov

K. C. POPOFF
MOSKVA

c. kr. dvornih zalagatelj. Najfinije blago.

Pisarna: **Dunaj, VII. 2, Breitengasse 9.**
Na drobno se dobiva v vseh zadevnih finejših trgovinah v originalnih zavitkih. 2276-6

Meblirano

mesečno sobo

s hrano ali brez nje **išče gospodična** pri boljši rodbini za takoj ali za 1. januar. Ponudbe pod „A“ poste restante Ljubljana. (2767-2)

Trije prostovoljci

iščejo stanovanja za 1. januar 1902 in sicer ali jedno veliko sobo ali pa dve manjši skupaj.

Ponudbe na upravnishstvo »Slov. Nar.« pod: „**prostovoljci**“. (2781-1)

Dva dijaka

ali **dva druga gospoda** sprejme se v prijazno stanovanje in na dobro hrano blizu realke in gimnazija. (2751-3)
Več pove upravnishstvo »Slov. Nar.«.

Trgovina

Ant. Krisper

bode radi božične sezije v nedeljo, dne 22. t. m., od 9. do 12. ure dopoludne odprta, na kar se slov. občinstvo prijazno opozarja.

Mejnaredna panorama.

V poslopju meščanske bolnice.

Vstop s sadnega trga. Pogačarjev trg.

Ljubljanska umetniška razstava I. vrste.

Fotoplastično potovanje po celem svetu v polni istini.

Ta teden od 22.—28. decembra:

II. ciklus.

Versajl in Trianon.

Otvorjeno vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, od 9. ure jutraj do 9. ure zvečer. (2738)

Vstopnina za odrasle 40 h, za otroke, dijake in vojake do narednika 20 h.

Dijaki dobé znižane cene le takrat, kadar pridejo korporativno s svojimi gg. profesorji.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušk za lovec in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vsprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. — Ilustrovani ceniki zastoj. (50)

Postranski zaslužek

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa **domače** zavarovalne družbe **prve** vrste. — Ponudbe pod „1.795“ Gradec, poste restante. (766-37)

Poštna upraviteljica

želi premeniti dosedanje službo.

Blagohotne ponudbe naj se upošlejo: R. L. 100 poste restante Ljubljana. 2777-1

Učenec

kateri mora biti večš tudi nemškega jezika, sprejme se takoj v trgovino z mešananim blagom.

Ponudbe pod naslovom: „K. 100“ poste restante Rudolfovo. (2780-1)

Bančni uradnik

spreten v knjigovodstvu, bilancah ter v vseh komptuarskih delih popolnoma izvežban, koresponduje hrvatsko in nemško, **želi svojo službo premeniti** v kako banko ali pa v večjo trgovino.

Blagohotna vprašanja pod „trajnost“ upravnishstvu »Slov. Naroda«. (2763-2)

Mlad

trgovski pomočnik

izurjen v manufakturni, specerijski in železninski trgovini (Auslage-Arrangier) ter vojaščine prost, želi zaradi zaslužka svojo službo spremeniti.

Cenjene ponudbe naj se pošiljajo pod **A. M. št. 102, poste restante, Velenje.** (2783-1)

Trdka

Alojzij Persché
naznanja, da ima jutri v nedeljo, dne 22. decembra svojo prodajalno od 9. do 12. ure dopoludne odprto.

Uradno dovoljena (2775)

posredovalnica stanovanj in služeb

G. FLUX

Gospodske ulice št. 6

priporoča in namešča

službe iskajoče vsake vrste

(moške in ženske)

za Ljubljano in drugod. — Potnina tukaj. — Natančneje v pisarni.

Varst. znamka: Sidro.

LINIMENT CAPS. COMP.

iz Richterjeve lekarne v Pragi

priznana izborna, bolečine tolažeče mazilo; po 80 h., K 1.40 in K 2.— se dobiva v vseh lekarnah. Pri nakupu tega splošno priljubljene domačega zdravila naj se jemljejo le originalne steklenice v zaplenih z našo varstveno znamko „sidro“ iz Richterjeve lekarne, potem je vsakdo prepričan, da je dobil originalni izdelek. (622-4)

Richterjeva lekarna pri zlatem levu
v Pragi, I. Elizabete cesta 5.

T. št. S 15—16/1.

Oklic.

(2762-2)

Na premoženje pod trdiko „**Josef Grosslercher & Comp.**“ za promet tovarne za slamatne klobuke na Viru, registrovanega komanditnega društva, kakor tudi na privatno premoženje osebno jamčacega družbenika **Jožefa Grosslercherja**, tovarnarja slamnikov na Viru, je bil **dne 16. decembra 1901** (trgovinski) stečaj objavljen.

Konkurzni komisar: c. kr. sodnik dež. sodišča g. **Franc Vedernjak** v Ljubljani. Začasni upravitelj mase: g. **J. dr. Maksimilijan pl. Wurzbach**, advokat v Ljubljani.

Ustanovitev roka: **dne 30. decembra 1901** predpoldne ob 9. uri pri podpisnem sodišču, soba št. 22 (pred konkurznim komisarjem).

Rok za oglas: **do dne 17. februarja 1902.**

Likvidacijski in poravnalni dan **3. marca 1902** predpoldne ob 9. uri pri podpisnem sodišču, soba št. 22 (pred konkurznim komisarjem).

C. kr. deželno sodišče v Ljubljani,

oddelek III., dne 16. decembra 1901.

Št. 13.457.

Razpis.

(2706-3)

Podpisani deželni odbor razpisuje

službo okrožnega zdravnika

v **Mokronogu** z letno plačo 1400 K.

Prosilci za to službo pošljejo naj svoje prošnje podpisanemu deželnemu odboru **do 10. januarja 1902. l.**

ter v njih dokažejo svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje službovanje ter znanje slovenskega in nemškega jezika.

Oziral se bode le na take prosilce, kateri so najmanj dve leti že službovali v kaki bolnici.

Od deželnega odbora Kranjskega

v Ljubljani, dne 4. decembra 1901.

Komi

zmožen slovenskega in nemškega jezika, želi vstopiti v kako trgovino mešanega blaga.

Ponudbe na upravništvo »Slov. Nar.« pod „komi“.

(2768-2)

Koroški rimski vrec

najfinjša planinska kislavoda, izkušena pri vsakem nahodu, posebno otroškom, ob slabem prebavljanju, pri boleznih na mehurju in ledvicah. (573-52)

Zastopstvo za Kranjsko in Primorsko:
Fran Rojnik
Ljubljana, Pred škofijo št. 22.

Talanda Ceylon-čaj

je jednat, aromatičen, čist,

št. 1 v zavojčkih à K — 20, K — 50, K 125
št. 2 „ „ „ — 24, „ — 60, „ 150
št. 3 „ „ „ — 32, „ — 80, „ 2.

se dobiva v vseh večjih specializiranih trgovinah. (2593-9)

Veliki krah!

New-York in London nista priznala niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne gl. 6-60 in sicer:

- 6 komadov najfinjših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih vilic iz enega komada;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
- 12 kom. amer. pat. srebrnih kavni žlic;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za juho;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za mleko;
- 6 kom. ang. Viktorija čaše za podklado;
- 2 kom. efektnih namiznih svečnikov;
- 1 kom. cedilnik za čaj;
- 1 kom. najfin. sipalnice za sladkor.

42 komadov skupaj samo gl. 6-60.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo gl. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gl. 6-60. Američansko patent srebro se skozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da leta inserat ne temelji na

nikakšni slepariji

zavezujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržke znesek in naj nikdar ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot prekrasno

svatbeno in priložnostno darilo

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo. Dobiva se edino le v

(2116-47)

A. HIRSCHBERG-a

Eksportni hiši američanskega pat. srebrnega blaga na Dunaji II., Rembrandtstr. 19/M. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znezek naprej vpošlje.

Čistilni prašek za njo 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izvirček iz pohvalnih pisem.

Bil sem s pošiljateljico krasne garniture jako zadovoljen. Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.

S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen. Tomaž Rožanec, dekan v Mariboru.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno.

Št. Pavel pri Preboldu.

Dr. Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.

Trgovina mešanega blaga

z žganjetočem, katera že obstoji skozi osem desetletij, se zaradi slabega zdravja z zalogo in hišo vred prav pod ugodnimi cenami proda, ali pa kakemu spretnemu trgovcu v najem da.

(2718-3)

Zaradi preselitve se daje v najem ali pa tudi v kup

hiša v Škofji Loki

v kateri se nahaja star in renomiran ključavničarski obrt, a je pripravna tudi za kak drugi obrt.

(2771-1)

Več pove upravništvo »Slov. Nar.«

Najlepša darila za Božič in novo leto

kakor tudi za godove in druge slovesnosti, so le evetlice, bodisi sveže ali pa suhe, katere jako priporočam. — Posebno pa opozarjam častito občinstvo na krasno napravljene

Makartove bukete in preparirane palme

v veliki izbiri in po nizkih cenah.

Isto tako se priporočam za vsa v mojo stroko spadajoča dela in predmete ter za obilen obisk.

(2752-2)

Z odličnim spoštovanjem

Alojzij Korsika

umetni in trgovski vrtnar

trgovina s semeni, cveticami itd.

Najnižje cene. Največja izbira.

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg.

CACAO

SUCHARD

GRAND PRIX
PARIS 1900.

Svojo veliko zalogo naravnih vin na debelo

priporoča

(2737-3)

Jernej Stele

v Spodnji Šiški št. 172.

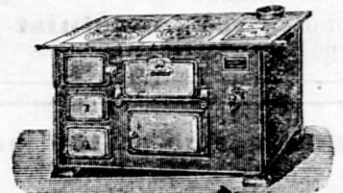

(1912-32)

S. Goldschmidt & sin

tovarna štedilnih ognjišč

Wels, Gornje Avstrijsko.

Prenosilna štedilna ognjišča v navadni opremi, kakor tudi z emajlom, porcelanom, z majolično opazbo, za hišna gospodinjstva, ekonomije, gostilne in zavode. — Dobivajo se lahko po vsaki renomirani trgovini z železnino. — Kjer ni zastopa, se naravnost pošilja. (923-34)

Praktična božična darila svilenega blaga in baršuna za bluze od 90 kr. naprej.

Perilo za dame in gospode, ovrtniki, manšete, nogavice, obujki, živetci za lovce in hlače.

Največja izbira v kožuhovini, mufi in kolierji itd.

Najboljši izdelki modrcov, rokavic, najlepša zaloga parfumov, mila, pahljač itd.

Mravatenajnovije mode, vse za čuda nizko ceno pri Karolu Recknagelu, zalagatelju c. kr. državnih uradnikov.

Ljubljana, Mestni trg.

Glaviki za dame in otroke pod kupno ceno.

Epilepsija. (571-41)

Kdor trpi na padavi bolezni, krču ali drugih nervoznih boleznih, naj zahteva brošuro o tem. Dobiva se brezplačno in poštino prosto v Schwanen-Apotheke, Frankfurt a./M.

V Kamniku

odda se stara, znana

gostilna

„pri nebeškem očetu“

s hlevom in zelenjavnim vrtom solidnemu in kavciji zmožnemu gostilničarju

na več let v najem.

Natančneje se izve pri **Ferdinandu Tomazinu**, oskrbniku v Kamniku, Gorenjsko. (2779-1)

Ces. kr. avstrijsko državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1901. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga iz Trbiča. Ob 12. uri 24 m po noči obojni vlak v Trbič, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj obojni vlak v Trbič, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne obojni vlak v Trbič, Pontabel, Beljak Celovec, Ljubno, Selthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne obojni vlak v Trbič, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Pizen, Marjine vare, Heb, Franzove vare, Karlove vare, Prago, (direktni voz I. in II. razreda), Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Ob 10. uri zvečer obojni vlak v Trbič, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Trst-Monakovo direktni vozovi I. in II. razreda.) — Proga v Novo mesto in v Kočevje. Obojni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj, ob 1. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 55 m zvečer. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiča. Ob 3. uri 25 m zjutraj obojni vlak z Dunaja via Amstetten, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Solnograda, Lince, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, (Monakovo-Trst direktni vozovi I. in II. razreda). — Ob 7. uri 12 m zjutraj obojni vlak iz Trbiča. — Ob 11. uri 16 m dopoldne obojni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marjinih varov, Pizna, Prage, (direktni vozovi I. in II. razreda), Budejevic, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Št. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 44 m popoldne obojni vlak z Dunaja, Ljubna, Selthala, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer obojni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — Proga iz Novega mesta in Kočevja. Obojni vlaki: Ob 8. uri in 44 m zjutraj, ob 2. uri 32 m popoldne in ob 8. uri 35 m zvečer. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m zvečer, ob 10 uri 25 m le ob nedeljah in praznikih v oktobru, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m popoldne, ob 6. uri 10 m zvečer in ob 9 uri 55 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru. (1893)

Mizar ska zadruga

v Sent Vidu pri Ljubljani

se priporoča slav-nemu občinstvu v naročitev

raznovrstne

temne in likane

sobne

oprave

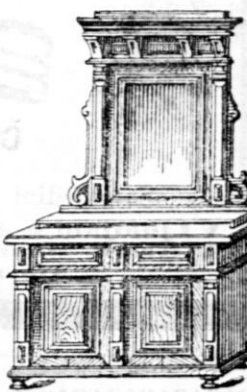
iz suhega lesa, solidno izgotovljene do lastnih in predložnih vzorcih.

V prav obilno naročitev se priporoča

Josip Arhar

(502-43)

načelnik.

Ustanovljeno leta 1842.

Brata Eberl

Ljubljana, Franciskanske ulice 4, Pleskarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. južne železnice.

Slikarja napisov.

Stavbinska in pohištvena pleskarja.

Prodaja oljnatih barv, lakov in firnežev na drobno in na debelo.

Velika izbirlka dr. Schoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje.

— Zaloga —

vsakovrstnih čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove pode, karbolinaje itd.

Posebno priporočava sl. občinstvu najnovejše, najboljšo in neprecenljivo sredstvo za likanje sobnih tal pod imenom „Rapidol“.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najoj stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznano rečno in fino po najnižjih cenah.

Prej J. Zor Alojzij Erjavec J. Zor

črečljarski mojster v Ljubljani, Črečljarske ulice 3.

Po večletni skušnji, kakor tudi po dovršenem strokovnem tečaju v Ljubljani c. kr. tehnološkega obrtnega muzeja na Dunaju mi je mogoče vstrezati vsem zahtevam svojih p. n. naročnikov. Priporočam se prečastiti duhovščini in sl. občinstvu za obilno naročevanje raznovrstnih obval. Delo je ceno, pošteno in trpežno. V zalogi so razna mazila, voščila za črno in ružavo obvala, ter razne potrebščine za to obrt.

Mere se sklanjajo. — Vnanjim naročilom naj se pridruzi vzorec.

MODERCE natančno po životni meri

za vsako starost, za vsaki život in v vsaki faconi priporoča

HENRIK KENDA v Ljubljani, Glavni trg št. 17.

Skladišče za modno blago, pozamentrije, trakove, šipke, svileni blago, perilo, klobuke za dame, tkana in kratka roba na debelo in drobno.

Josip Oblak

umetni in galanterijski strugar na Glincah št. 93

filijalka: Šelenburgove ulice št. 1

priporoča svojo veliko zalogo strgarskih del lastnega izdelka.

Sprejema vsakovrstna naročila ter jih izvršuje hitro, ceno in kulantno. Istotako izvršuje vsakovrstna popravila v jantaru, morski peni, kosti, rogu, lesu itd.

Stari trg šte. 21.

Pekarija in slasčičarna

Jakob Zalaznik

Prodaja moke in raznovrstnih živil.

Prodaja drv in oglja.

Stari trg šte. 32.

Pod Trančo št. 2.

52 Veliko zalogo

klobukov

priloga J. Soklič.

Pod Trančo št. 2.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakešna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. Pri zunanjih naročilih blagovih naj se vzorec vposlati.

Josip Reich

likanje sukna, barvarija in kemična spiralnica

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela

Postrežba točna. — Cene nizke.

Avgust Repič, sodar

Ljubljana, Kolizejske ulice št. 16 (v Trnovem)

izdeluje, prodaja in popravlja vsakovrstne sode

po najnižjih cenah.

Kupuje in prodaja stare vinske posode.

Dragotin Košak

* zlatar *

52 Ljubljana, Prešernove ulice št. 5, Velika zaloga

razne zlatnine in prstanov.

Popravlja in vsa v mojo stroko spadajoča dela se ceno in točno izvrše.

Fran Detter

LJUBLJANA, Stari trg št. 1.

52 Prva in najstarejša zaloga šivalnih strojev.

Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam svoje izvrstne slomoznice in mlatilnice, katere se dobivajo vzlic njih izbornosti ceno. — Ceniki zastoj in poštnine prosti.

Ign. Fasching-a vdove

52 ključavničarstvo

Poljanski nasip št. 8 (Relchova hiša)

priloga svojo bogato zalogo

štedilnih ognjišč

na priprostejših kakor tudi najfinjših, z žolto medjo ali mesingom montiranih za obklade z pečnicami ali kahlami. Popravljanja hitro in po ceni. Vnanja naročila se hitro izvrše.

Nihče

naj ne zamudi oglašiti se za prevzete agenture neke najstarejše menjalnice za prodajo postavno dovoljenih državnih in posojilnih srečk proti plačilu na obroke. Najvišja provizija, predplačilo, ozir. stalna plača. Ponudbe pod "V. Z. 8497" na Haasenstein & Vogler, Dunaj.

Spreten mašinst

ki je izučen ključar in v električni stroki izurjen, išče službe.

Ponudbe pod „mašinst S.“ na glavno pošto v Mariboru.

100 do 300 goldinarjev na mesec

lahko zaslužijo osebe vsacega stanu v vseh krajih gotovo in pošteno brez kapitala in rizike s prodajo zakonito dovoljenih državnih papirjev in srečk. — Ponudbe na: Ludwig Österreichischer, VIII., Deutsche gasse 8, Budapest.

RONCEGNO

najmočnejša naravna, arsen in železo

sodržujoča mineralna voda

priporočana po prvih medicinskih avtoritetah pri anemiji, klorosi, poltnih, živčnih in ženskih boleznih, mal-ariji itd.

Pitno zdravljenje uporablja se celo leto.

Zaloga v vseh trgovinah z mineralno vodo in v lekarnah.

Eckertova žlahtna kupa

(Edelraute) (871-21)

— dijetlični naravni liker

iz planinskih zelišč, destilirani, prijetnega okusa, želodec krepijoč. Na lovu ali pri izletih vodi primestan izborni okrepčalen. Najbolje priporočeno domače sredstvo.

Ces. kralj. dež. priv.

tovarna za likerje

Alb. Eckert, Gradec.

Brikets

vagon blizu 22000 kom. za 140 K.

Premog v koscih

za 32 kron

na vse železniške postaje, izvzemši one na progi Spodnji Dravograd-Celje.

Škalski rudokop za premog

Velenje (Juž. Štajersko.)

Rokavice

iz tkanine, glacé in pralnega usnja

dobre vrste

kakor tudi (2626-7)

kožice za snažiti

v različni velikosti po nizki ceni pri

Alojziju Persché

Pred škofijo 22.

Kar Nemčija premore,

premora Avstrija tudi.

Brez carinskih stroškov in visoke voznine pošiljam kakor iz Nemčije, za absolutno nekonkurenčno ceno svoje garantirano brezhibne in na svetu najboljše fonografe za zasebnike, avtomate za restavracije, kavarne, javne lokale od 24 kron naprej v mesečnih obrokih po 2 K in več. Specialiteta: Garantirano originalni valjarji, ki jih napravljamo v lastnih lokalih v izvirnih avstrijskih in slovenskih narečjih kakor tudi izvirna avstrijska vojaška godba.

Prva avstrijska specialna trgovina za fonografe Leop. Kimping, Dunaj IX., Währingerstrasse 22 n. En gros-oddelek, brez ulične izlozbe.

PARIŠKA RAZSTAVA 1900: „GRAND PRIX“.

Najvišje odlikovanje!

Na 7 prejšnjih razstavah odlikovano s prvimi darili.

Le pristno 1860 na podplatu. S.P.A.P.M. S.PETERBURG

Šentpeterburške galošne

čevlji za sneg, Storm Slippers

Vsak dan se izdelava v tovarni 40.000 parov!

Samojedini kontrahenti: Messtorff, Behn & Co., Dunaj, I.

V Ljubljani se dobivajo pri znanih tvrdkah: J. S. Benedikt, Ernest Jeuncker, A. Kasch, Henrik Kenda, Iv. Kordik, Ant. Leutgeb, Karl Recknagel, Albert Schäffer, F. M. Schmitt, Fran Szantner itd.

Za Božič in novo leto!

Stojala za božična drevesca in primerna darila, kakor: drsalice, mesoreznice, tehtnice, stroje za ribanje kruha, sladkorja itd., možnarje, modelčke, likala, mlinčke za kavo, samovarje ter vse druge v to stroko spadajoče predmete po jako ugodnih cenah priporoča

Andr. Druškoviča naslednik Valentin Golob

trgovina z železnino na Mestnem trgu.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo v Knezovi hiši, na Marije Terezije cesti št. 1

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure: razun nedelj in praznikov vsak dan od 8.—12. ure dopoldne.

Poštnega hranilničnega urada št. 828.406. Telefon št. 57.

Podružnica R. A. Smekal, Zagreb

priporoča od svoje najstarejše in najmočnejše

tovarna za gasilno orodje

slavnim gasilnim društvom, občinam in zasebnikom sledeče predmete:

Brizgalnice najnovejše sestave, kakor s patentom proti zmrzlini, s priredbo, da brizgalnica na obe strani jemlje in meče vodo; „univerzalke“, prikladno za male občine, ista se nosi ali vozi; parne brizgalnice, vodonoše, sesalke vsake vrste, vozove za polivanje ulic in prevažanje gnojnice itd., čevli iz posebne tkanine najboljše vrste; dalje čelade, pase, sekirice, lestve ter sploh vse za gasilna društva prikladno orodje, trpežno in lepo izdelano. Motor-vozove in priprave za acetylen-luč. Dalje kmetijsko orodje vsake vrste. — Gasilna društva, občine in poštene kmetovalci-gospodarji plačajo franko na vsak kolodvor.

jejo tudi na obroke po dogovoru. Naročila Cenike pošiljamo brezplačno in poštne prosti.

Podružnica R. A. SMEKAL v Zagrebu.

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS

v Ljubljani

Zaloga in pisarna: Turjaški trg št. 7

Tovarna s stroji: Trnovski pristan št. 8-10

priporoča po najnižji ceni:

oprave za spalne sobe, oprave za jedilne sobe, oprave za salone, žimnate modroce, modroce na peresih, otroške vozičke, zastore, preproge itd.

Uporabljamo si kar najbolje priporočati
prima vina
lastnega pridelka, obenem prosimo, da naju po-
častite v slučaju potrebe s precej obsežnim na-
ročilom. Ponujamo: Lisansko rdečo à 18 in 19 kr.,
belo à 22 in 24 kr., istrijsko rdečo à 14 in 15 kr.,
belo à 16 in 17 kr., šilher à 15 in 16 kr., teran
à 16 in 18 kr. za liter loco Pulj v posojilnih
sodčkih, ki se kar najbrže franko nazaj odpošljejo.
S spoštovanjem
Ivan in Nikolaj Žic
veletrgovina z vinom.
(2730-3) Barka: Domitila & Stefania, Pola.

Kašelj utolažijo
preizkušeni in fino okusni
(2344-7) **Kaiserjevi**
prsní bonboni.
2740 notarsko overovljenih
spravek jamči za gotov
vsepeh pri kašlju, hripa-
vosti, katarju in zasiljenju. Mestu teh
ponujamo naj se zavrne! Zavoj 20 in 40 vin.
Zalogo imajo: Mr. Pr. Mardetschlaeger v
Ljubljani, v orlovi lekarni poleg železnega
mostu: pri Ubaldu pl. Trnkoczyju in v dež.
lekarni Milana Leusteka v Ljubljani. V No-
vem mestu v lekarni S. pl. Sladojevič.

Najnovejša oblika
klobukov
iz dlake, volne in svile
za gospode in dečke
Izdelki c. kr. dvornih zalagateljev
Viljema Pless-a, J. Hükel-a in Jos.
Pichler-ja sinov,
kakor tudi (2747-3)

kravate
vsake vrste in barve
od najprostejših do najfinejših in najelegantnejših
priporoča v veliki izbiri in za cene, kakeršnih
se ne najde drugod,
trgovina s perilnim, pletilnim
in modnim blagom
C. J. Hamann
Ljubljana, Mestni trg št. 8.

**Nogavice, obujke, jo-
pice, spodnje kikirje itd.**
iz prima vrste preje,
ovčje volne in flora,
kakor tudi oblekice za
otroke, plaščke, avbice
in klobučke
ima **gotove** kakor tudi po meri naprodaj
(2656-5)

Ana Haring
strojno pletenje in konfekcija za otroke
Dvorski trg št. 1
nasproti „Narodne kavarne“
prej v Židovskih ulicah št. 8.
Posebno opozarjam svoje čestite
odjemalce na moje nogavice lastnega
izdelka, katere navzlic povišanih cen
volne prodajam po s arih navadnih cenah.

Lepo predivo
kakor tudi
vse druge deželne pridelke
ter
vsako množino suhih gob
kupuje najdražje
Anton Kolenc
trgovca v Celji na Stajerskem.
Kdor ima kaj blaga, naj naznani ceno in
kakovost. (2182-22)

Dobre cenene ure
s 3letnim pisanim jamstvom
razpošilja zasebnikom
HANNS KONRAD
tovarna za ure in eksportna hiša zlatnin
Most (Brux) Češko.
Dobra nikelnasta remontoarka . . . gld. 3.75
Prava srebrna remontoarka . . . 5.80
Prava srebrna verižica . . . 1.20
Nikelnasti budilec . . . 1.95
Moja tverka je odlikovana s c. kr. orlom, ima
zlate in srebrne medalje razstav ter tisoč in
tisoč priznanih pisem. (2758-2)
Ilustrovan katalog zastoj in poštnine prosto.

Pristen
Pekarekov kitajski čaj
v originalnih zavitkih
se ne more nadomestiti, kar se tiče kakovosti, z nikakršno drugo, kakorkoli
imenovano znamko, ter ostane nedosežen glede finosti, moči in arome, po
svojem izbranem mešanju.
Nikdo naj ne zamudi poskušnje in pri nakupu naj pazi na podpis pri
vsakem zavitku, da ne dobi manj vrednega blaga ali celo ponarejenih izdelkov.
Pekarekov pristen kitajski čaj
se dobi v Ljubljani pri:
Alojziju Lillegu, špecer. trgovcu in **Antonu Kancu**, drogueristu. (2739-2)

Stanje hranilnih vlog: Rezervni zaklad
15 milijonov kron. nad 300.000 kron.
Mestna hranilnica ljubljanska
na Mestnem trgu
zraven rotovža
sprejema hranilne vloge vsak delavnik
od 8. do 12. ure dopoldne in jih obre-
stuje po 4 od sto ter pripisuje nevzdig-
njene obresti vsacega pol leta h kapitalu.
Rentni davek od vložnih obresti plačuje
hranilnica iz svojega, ne da bi ga zara-
čunila vlagateljem. (1856-17)
Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom
c. kr. poštne hranilnice. Poštno-hranilnične sprejemnice se
dobivajo brezplačno.

Ustanovljeno 1870.
Pletilno in vezilno blago
in sicer
za dame in otroke:
nogavice, rokavice, gamaše, štuče, spodnje hlače,
životci, krila, suknje, štučke, volnene avbe, oblačilca,
jopice, volneni čevljički, hlačice z životcem za otroke
itd. itd.
za gospode in dečke:
nogavice, ogrevalnike za kolena, trebušna ogrevala,
štuci za turiste in kolesarje, telovniki in nogavice za lov;
originalno dr. Gustava Jägra normalno perilo,
originalne dr. Lahmanna srajce, hlače in jope
in še razno drugo pletilno in vezilno blago, vse samo izdelki prvih avstrijskih in inozemskih tovar-
narjev, zato
nikakeršno sejmsko blago
priporoča v znano bogati izbiri
trgovina s perilnim, pletilnim in modnim blagom
C. J. HAMANN
Mestni trg št. 8.
Ker sem se jako ugodno pogodil z nekim prvim tovarnarjem pletilnega in vezilnega
blaga, morem tekmovati z **vsako konkurenco** (tudi take malih tovar-
narjev ne izvemam) in morem oddati najboljše vrste damskih in otroških
nogavic, kakor tudi nogavic za gospode in dečke za sledeče nizke cene, in sicer:
1 par garantirano pristnobarvnih črnih patent nogavic za otroke . . . 20 kr.
" " " " patent nogavic za deklice . . . 36 "
" " " " patent nogavic za dame . . . 52 "
" " " " finih nogavic za dame . . . 32 "
" " " " nogavic za gospode . . . 28 "
" izvrstnih finih maco-nogavic za gospode . . . 25 "
" izvrstnih pletenih Vigonia zimskih nogavic za gospode . . . 35 "
" izvrstnih pletenih volnenih nogavic za gospode . . . 40 "
in druge.
Prosim torej vse tiste, ki potrebujejo za-se ali za otroke kake nogavice
ali obujke, naj si ogledajo od mene priporočene, prej ko si dobavijo svoje
potreščine znabiti kje drugod.
Z velespoštovanjem (2701-3)
C. J. Hamann
špecialist vsakovrstnega dobrega pletilnega in vezilnega blaga.
Kupovanje neprisiljeno.

Cudezna svetiika.
A. Agnola
Ljubljana
Dunajska cesta
št. 13.
Velika zaloga
steklenine,
porcelana,
svetilk,
zrcal,
šip itd. itd.
po najnižjih
cenah. 52

Lekarna „pri orlu“
v Ljubljani, Jurčičev trg št. 2
priporoča:
Povsod znane „Dunajske želodčne
kapljice“, 1 stekl. 20 h, 6 stekl. 1 K.
Baby-puder, priljubljen in jako cenen
trosilni prašek za otroke, 1 majhna skat-
ljica 30 h, 1 večja skatljica 50 h.
Menthol-prašek za zobe, jako dober
in neškodljiv, v plehastih skatljicah à 60 h.
K temu Menthol zobna in ustna
voda (tudi zoper zobobol), uničuje slab
duh po kadenju in jedilih. 1 v. stekl. 1 K.
Tudi se v lekarničnem laboratoriju izdelu-
jejo **zanemljivo močna, čista**
sodovica in pokalice.
S cenami lahko konkuriram z vsako tverdo.
Lastnik: 52
Mr. Ph. Mardetschlaeger, lekarnar in kemik.

Blaž Jesenko
Ljubljana, Stari trg št. 11.
Zaloga vsakovrstnih
klobukov in čepic
perila, kravati itd. 52
po najnižjih cenah.
Mehanik Ivan Škerl
stanuje samo
Opekarska cesta št. 16.
šivalni stroji po najnižjih cenah.
Bielke in v to stroko spadajoča popra-
vila izvršuje dobro in ceno. 52
Vnanja naročila se točno izvršé.

Kdor kupuje
sukneno blago
ogleda naj si novo urejeno sukneno skla-
dišče tverde
R. Miklauc
Ljubljana, Spitalske ulice št. 5
kjer se lahko prepriča o
cenah brez primere.
Glavno skladišče
Loškega ševioa (sukna)
katere blag. je znano dobro in se prodaja
po tovarniških cenah.
Sukneni ostanki 52
različnih vrst za polovico cene.
Vzorca pošilja na zahtevanje poštne prosto.

MARIJA DRENİK, Kongresni trg 7,

Hiša „Matice Slovenske“.

Največja zaloga vsakovrstnih ženskih ročnih del in pripadajočega materiala. Monogrami in druge risbe se predtiskujejo na vsako blago. Priporočam tudi bogato zalogo volne **po najnižji ceni**. Izvršujejo se vsake vrste veznine v beli kakor cenejši tamburirni tehniki.

(2740-3)

Zunanjim naročilom se ustreza najtočnejše.

Najkoristnejša božična darila!!!

Originalni Singer-jevi šivalni stroji
so vzorni v konstrukciji kakor v izpeljavi.
Originalni Singer-jevi šivalni stroji
so neobhodno potrebni za domačo rabo in obrt.
Originalni Singer-jevi šivalni stroji
so najbolj razširjeni v tovarniškem prometu.
Originalni Singer-jevi šivalni stroji
so neprekošni v izvrševanju kakor v trpežnosti.
Brezplačni poučni tečajji, tudi v modernam umetnem vezanju.

Svetovna razstava
Pariz 1900
„Grand Prix“
Najvišje
odlikovanje.

Singer Co., delniška družba za šivalne stroje
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 6.

A. opr. štev. A X. 36/1
25

Razglas.

(2745-3)

C. kr. okrajno sodišče za civilne stvari v Trstu daje na obče znanje, da je dne 8. januarja 1901. leta umrl na Opčinah št. 45 gospod **Anton Nadrah**, župnik v pokoju, zapustivši kodicil.

Ker sodišču ni znano, kje biva dednica **Marija** vdova **Cebul** roj. **Nadrah**, nečakinja pokojnikova iz Višnjegore, in **Franc Vovk**, nečak iz Višnjegore, pozivljata se ista, da se oglasita pri podpisnem c. kr. sodišču **tekem enega leta**, začeniši z dnem tega razglašja, in da oddasta svojo dedinsko izjavo, ker drugače se bo zapuščinsko razpravljanje vršilo in ovršilo s prijavljenimi dediči in s postavljenim jima skrbnikom gosp. odvetnikom **dr. Matejem Pretnerjem**.

C. kr. okrajno sodišče za civilne stvari v Trstu, oddelek X.
dne 10. decembra 1901.

Dr. Strauss s. r.

Najboljše črnilo svetá!

Kdor hoče obutalo ohraniti lepo bleščeče in trpežno, naj kupuje **samo Fernolendt čreveljsko črnilo**

za svetla obutala **samo** (24-51)

Fernolendt crème za naravno usnje.

Dobiva se C. kr. priv. povsodi.

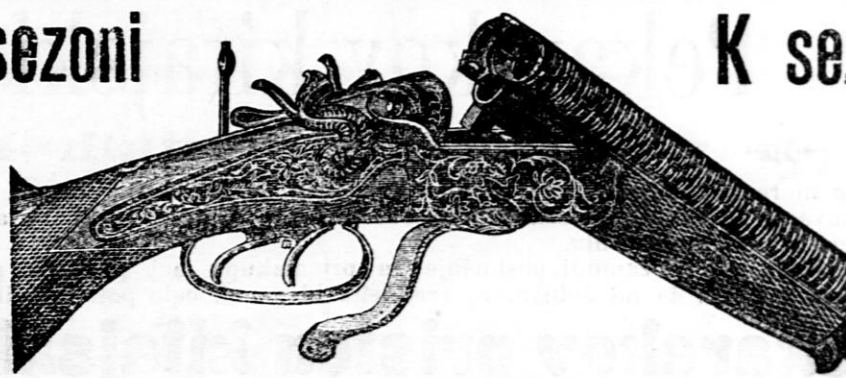
tovarna ustanovljena 1832. leta na Dunaji.

Tovarniška zaloga: Dunaj, I., Schulerstrasse št. 21.

Radl mnogih posnemanj brez vrednosti pazl naj se natančno na moje ime **St. Fernolendt.**

K sezoni

K sezoni

priporočam svojo bogato zalogo **pušk najnovejših sistemov in najnovejše vrste, revolverjev itd.**, vseh pripadajočih rekvizitov in municije, posebno pa opozarjam na

trocevne puške

katere izdelujem v svoji delavnici in katere se zaradi svoje lahkote in priročnosti vsakemu najbolje priporočajo.

Ker se pečam samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu za mnogobrojna naročila ter izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče **naroče in poprave** točno, solidno in najceneje.

Z velespoštovanjem (1596-21)

Fran Sevčik, puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.

Prave ruske galoše
iz Rige z znamko zvezda
se dobijo po nizki ceni
na debelo in drobno
samo pri:

Ant. Krisper-ju in Vaso Petričič-u v Ljubljani

ter nadalje tudi pri sledečih tvrdkah: (2486-10)

Idrija: Valentin Lapajne, V. Treven.
Jesenice: Anton Treun, J. Ferjan.
Kamnik: Gregor Kratner.
Kočevje: E. Hofmann, Franc Bartelme, Franc Jonke.
Kostanjevica: Alojzij Gatsch.
Kranj: Marija Pollak.
Krško: Rupert Engelsberger.

Litija: Lebinger & Bergmann.
Ljubljana: Karol Karinger, Alojzij Persche, M. Cescutti, K. Treo.
Novomesto: J. Medved, M. Barborič.
Postojna: D. Dolničar.
Radovljica: Leopold Fürsager, Friderik Homann, Oton Homann.
Škofja Loka: J. N. Koceli.

Za Božič in novo leto!

Josip Hochstädter in sinovi, Zagreb
Draškovičeva ulica 24, 26

priporočajo svoje **izborne vrste piv** v sodčkih in steklenicah, in sicer:

Gössko pivo Plznski pralivzor

iz Gössa pri Ljubnem

iz meščanske pivovarne v Plznu

Monakovsko avguštinsko pivo.

Za udobnost p. n. občinstva razvrščajo se omenjena piva v zabojke po 25 ali 50 litrov, kakor kdo zahteva, vendar se morejo oddati le kompletni zaboji. — Zagreb-škim odjemalcem se vsako naročilo od 5 steklenic naprej dostavi **franko** na dom.

Ceniki zastoj. (2707-4)

Z velespoštovanjem

Josip Hochstädter in sinovi, Zagreb,
Draškovičeva ulica št. 24, 26.

Monakovsko avguštinsko pivo.

Važno! za Važno!

gospodinje, trgovce, živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba

za droge, kemikalije, zelišča, cvetja, kornine itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobni prašek, ribje olje, redilne in posipalne moke za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne predmete, fotografske aparate in potrebščine, kirurški obvezila vsake vrste, sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za tla itd. — Velika zaloga najfinjšega rumna in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih vod in solij za kopel.

Oblastv. konces. oddaja strupov.

Za živinorejce

posebno priporočljivo: grenka sol, dvojna sol, soliter, encjan, kolmož, krmilno apno l. t. d. Vnanja naročila izvršujejo se točno in solidno.

Drogerija Anton Kanc

Ljubljana, Selenburgova ulica št. 3

Konkurenčne cene!

Fr. P. Zajec

urar, trgovina z zlatino in srebrnino
Ljubljana, Stari trg št. 28

priporočam svojo veliko zalogo raznovrstnih švicarskih žepnih in stenskih ur.

Nikelnasta remontoar ura... od glid. 1-90.
Srebrna cilindar remontoar ura... 4-.

Trgovina vseh optičnih predmetov: očal, barometrov, termometrov, daljnogledov. Popravila se izvršujejo natančno in s jamstvom.

Anton Presker

krojač in dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov
Ljubljana, Sv. Petra cesta 16

priporočam svojo veliko zalogo

gotovih oblek

za gospode in

dečke,

jopic in plaščev

za gospe,

nepremočljivih

havelokov itd.

Obleke po meri se po

najnovejših uzorcih in po

najnižjih cenah solidno in

najhitreje izgotovljajo.

Predaja na drobno in debelo. Ceniki brezplačno.

Klobuke

najnovejši fačone

priporočam po nizki ceni.

J. S. Benedikt

Ljubljana, Stari trg, tik moje glavne prodajalne na voglu.

Pripravna božična darila

(2741-5)

prporočata

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice 9.

Žrebanje dné 2. januarja 1902.

Glavni
dobitek

Promese h kreditnim srečkam à K 13	K 300.000
„ k srečkam uravnave reke Donave à K 9	„ 140.000
„ mesta Krakova à K 7	„ 50.000
Ljubljanske srečke	„ 50.000
Srečke avstrijskega rudečega križa :	„ 70.000

dobé se pri

(2776)

Ljubljanski kreditni banki v Ljubljani, Špitalske ulice št. 2.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

prporoča svoj pripoznano izvrsten **Portland-cement** v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkriljujoči dobroti, kakor tudi svoje priznane izvrstno **apno**.

Prporočila in spričevala

raznih uradov in najstovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

(2111-13)

Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Največjo izbero v kožuhovalini po jako nizki ceni

prporoča

(2627-4)

f. Persché

Pred škofijo 22.

Pred škofijo 22.

Božična in novoletna darila.

Priporočam svojo veliko zalogo finih švicarskih ur, krasne stenske ure, budilke, verižice, prstane, jako lepa in okusna različna darila iz finega kina-srebra, namizne oprave (Besteck) itd. Pripomnim, da sem dobil lepo izbero švicarskih, žepnih srebrnih in zlatih ur.

Vse je puncirano pri c. kr. uradu. Na razpolago so novi veliki ceniki, katere razpošiljam poštne prosto. (101-87) Za vse blago jamčim 1 do 5 let.

Fran Čudenj.

Mestni trg.

Mestni trg.

Najnižje cene!

F. Cassermann

krojač za civilne in raznovrstne uradniške uniforme
in poverjeni zalagatelj ces. kr. unif. blagajne drž. železnice uradnikov

Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 4

se prporoča slavnemu občinstvu za izdelovanje civilnih oblek in nepremičljivih havelokov po najnovjši fazoni in najpovoljnejših cenah. Angleško, francosko in tuzemsko robo ima na skladišču.

Gospodom uradnikom se prporoča za izdelovanje vsakovrstnih uniform ter preskrbuje vse zraven spadatajoče predmete, kakor: sablje, meče, klobuke itd., gospodom c. kr. justičnim uradnikom pa za izdelovanje

talarjev in baretov. 52

Darila za vsako priliko! Frid. Hoffmann

urar

v Ljubljani, Dunajska cesta

priporoča svojo največjo zalogo vseh vrst

žepnih ur zlatih, srebrnih, iz tule, jekla in nikla, kakor tudi stenskih ur, budilk in salon-skih ur, vse samo dobre do najfinije kvalitete po nizkih cenah.

Novosti v žepnih in stenskih urah so vedno v zalogi. 52

Popravila se izvršujejo najtočneje.

NAJNOVEJŠE

primerno

za božična in novoletna darila!

Šolske potrebščine, papirnate izdelke in tiskovine, kakor: razglednice, papir za dopisovanje, knjige s slikami, spise za mladino, albume za razglednice, poezije in poštne znamke, molitvenike in zapisnike, kopirne in poslovne knjige, koledarje in podložke, dalje vizitnice in pismene glave, kuverte, račune, etikete, poročna naznanila itd. itd.

izgotavlja urno in ceno

(2617-5)

akcidenčna tiskarna in trgovina s papirjem

Karol Till

v Ljubljani, na Kongresnem trgu.

Optični zavod J. P. GOLDSTEIN

Ljubljana, Pod trančo 1

priporoča svojo veliko zalogo

vsakovrstnih očal, lovskih in potnih daljnogledov, kakor tudi vseh optičnih predmetov.

Zaloga fotografskih aparatov.

Vsa v to stroko spadajoča popravila in vnanja naročila točno in ceno. 52

Pri nakupovanju
suknenega in manu-
fakturnega blaga
se opozarja na trdiko

HUGO IHL

v Ljubljani
v Špitalskih ulicah števil. 4.

Velika zaloga
suknenih ostankov. 52

Alojzij Kracmer
Prodaja in razposojevalnica glasovirjev in harmonijev.
Sv. Petra cesta 6. Ljubljana Sv. Petra cesta 6.

Največja zaloga glasbenega orodja.
Zastop dvorne trvdke bratov Stingl na Dunaju.
Ubiralec glasovirjev v glasbenih zavodih:
„Glasbena Matica“ ter „Filharmonično društvo“
(2231-11) v Ljubljani.
Lastna delalnica za popraviljanje.

Najfinejši cvetlični med

iz čebelnjaka Babnikovega v Dravljah,
s jamstvom pristnosti in čistosti, prodaja v steklenicah po 1/4, 1/2, in 1/1 kilo

Edmund Kavčič
trgovina delikates, v Ljubljani, Prešernove ulice. (12-255)

Pozor!

Gostilničarjem in zasebnikom naznanjam, da imam v svoji veliki zalogi

štajerska, hrvaška, dalmatinska in istrska vina

vsake boje po primerno nizki ceni. — Za pristnost vina se jamči! P. n. naročnikom se pošiljajo vzorci brezplačno. Najmanjša pošiljatev obsega 56 litrov. (2770-1)

V mnogobrojen poset se priporoča
Jurej Šterk
trgovec
Vinica, Kranjsko, p. Črnomelj.

Ciril-*
Metodov
stenski-***
skladni ***
koledar *****

19

Je izšel
v lični moderni obliki s podobo slovanskih blagovestnikov v barvah

Cena izvodu K 1.40, po pošti 20 vinarjev več. Dobiva se v trgovinah v Ljubljani in pri založniku

* Tiskarna *
A. Slatnar
* v Kamniku. *

(2434-7)

Za božične praznike
priporoča (2759-4)
pekarna in slasčičarna
Jakob Zalaznik

Ljubljana, Stari trg št. 21
različna sladna peciva, kakor tudi fine potvice, medene, rozinove in mandeljnovne, ter fine šarkeljne in pince.

Nadalje priporoča
raznovrstne okraske
za božična drevesca
po nizki ceni.

Naročila se sprejemajo in izvršujejo točno.

Osmošolec
želi prevzeti inštrukcijo.

Ponudbe pod „osmošolec“ na upravnishstvo „Slov. Naroda“.

Luč v žepu
ima vsakdo, kdor si kupi voptičnem zavodu Jos. Goldstein-a
Pod Trnovo (2871-6)
električno žepno svetilko.
Praktično božično darilo!
kupi!

V četrtek, dne 26. decembra, zvečer ob 1/2 8. uri
v glasbeni dvorani filharmoničnega društva

KONCERT

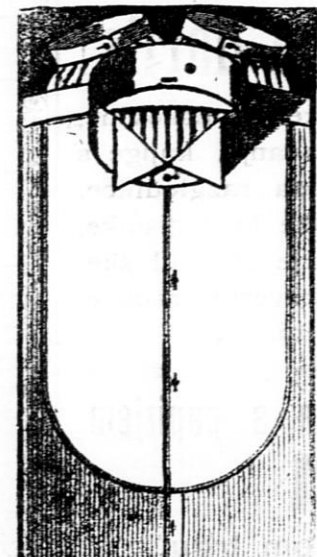
vojaške godbe c. in kr. pešpolka št. 27, Leopold II., kralj Belgijcev

na korist pokojninskega fonda c. in kr. avstr. vojaških kapelnikov.

Sodeluje gospdč. Marija pl. Pelikan, pianistinja.

Vstopnice se dobivajo pri Otonu Fischer-ju, trgovina z muzikalijami, Kongresni trg, Tonhalle. (2774-1)

Zrebanje nepreklicno
16. januarja 1902!
Glavni dobitnik
kron **40.000** vrednosti
Srečke za ogrevalne sobe
(Wärmestuben-Lose)
Srečka à 1 krono
priporoča (2659-9)
J. C. MAYER
v Ljubljani.

Ustanovljeno l. 1870.
Izdelovalnica perila za gospode, dame in otroke
samo iz blaga trvdk B. Schroll, Graumann in Sigi. Nikako malovredno tovarniško, marveč najskrbnejše domače delo. Za brezhibni kraj in najpoštenejšo postrežbo jamči trvdka
C. J. HAMANN, Ljubljana
Mestni trg št. 8. (2586-26)
Dobavitelj perila več c. in kr. častniških oskrbovalnik.
Istotam se dobi izvirno dr. Gustav Jäger-ja volneno perilo vsake vrste, kopeljsko perilo, potem klobuke iz lodna in kož trvdk Pless, Hleki in Plehler, najboljše moške in ženske nogovnice, kravate, modree, žepne robce, razno drugo modno in tkano blago za gospode, dame in otroke itd. itd.
Lastno izdelovanje predpasnikov, bluz, spodnjih kril, jutranjih jopic, spalnih sukenj itd.
Cene so v primeri z dobroto blaga brez konkurence.
Ako bi imel kupec vzrok, biti nezadovoljen z blagom pri meni kupljenim, se to blago rade volje zamenja ali pa denar povrne.

Za Božič

najprimernejša darila

vsake vrste pletenin in tkanin, kakor: nogavice, jopiče, otroške obleke, spodnja krila itd. itd. priporoča
Dragotin Hribar
Šelenburgove ulice šte. 3.

Usojam si naznaniti, da sem zopet otvoril v Ljubljani, Kolizeum št. 12 svojo
trgovino z vinom na debelo.
Na prodaj bodo najboljša črna in bela istrijska vina iz dobro znane vinske pokrajine Canfanaro, večinoma moj lastni pridelek.
Klet, katera se v pritličju na levo nahaja, bo vsaki dan od 2.—5. ure popold. odprta.
(2726-3)
Karol Petech iz Žminja (Gimino), Istrlja.

Kupi se ceneje, kakor pri vsaki razprodaji!

M. ŽARGI
v Ljubljani, na Sv. Petra cesti.
Ugodna prilika za nakup božičnih in novoletnih daril!
Zaloga
najnovejših kravat, srajc, ovratnikov, ženskih in otročjih predpasnikov, modercev itd.
Velika izbira raznega zimskega blaga. (2782-1)

Kupi se ceneje, kakor pri vsaki razprodaji!

V založbi L. Schwentnerja v Ljubljani
je izšla v sredo

Roza Jelodvorska. Lepa povest za mladino. Spisal Krištof Šmid. S 6 podobami v barvotisku. Cena trdno in lično vezani knjigi 2 K, po pošti 2 K 20 h.

V četrtek je izšla
Knjiga za lahkomišelnje ljudi. Ivan Cankar. Cena elegantno opremljeni knjigi v originalnem ovitku po načrtu J. Jame 2 K 50 h, po pošti 2 K 70 h.

Danes izide
Zoologijski atlant. Leutemann-Pavlin. 24 kolor. tabel z obširnimi pojasnilom. Cena trdno vezanemu 6 K, po pošti 6 K 30 h.

Pojutrinjem pride na knjižni trg
Album slovenskih napevov. 50 slov. narodnih napevov za klavir priredil Fran Gerbič — II. zvezek. Cena 3 K.

V torek končno
„Novi akordi“. 4 zvezek.

Kdor trdi
da lepa knjiga ni najprimernejše darilo za Božič ali Novo leto, ta ne pozna pravih potreb modernega kulturnega človeka. — Pod vsakim božičnim drevescem ima torej poleg družih darov ležati tudi lepa knjiga. (2733-4)

Ženska in moška
konfekcija se prodaja za polovične cene
samo do 24. decembra
v „Angleškem skladišču oblek“
Ljubljana, vogal Sv. Petra in Resljeve ceste št. 3.
Z velespoštovanjem
Oroslav Bernatović.
(2757-3)